

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์)
กรุงเทพมหานคร

นางสาวอรรวรรณ ประวันนวล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2560

**Development of an Electronic Book to Enhance Characteristic of Public
Mindedness for Prathom Suksa VI Students of Rattanakosin Sompoch
(Ratchathan Upatham) School in Bangkok Metropolis**

Miss Orawan Prawannual

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์)
กรุงเทพมหานคร

ชื่อและนามสกุล นางสาวอรรณพ ประวันนวล

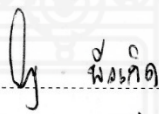
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

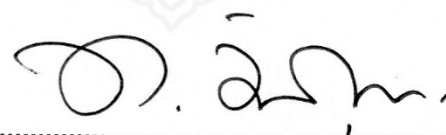
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วรรณา บัวเกิด)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรวงศา โตโพธิ์ไทย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษา นางสาวอรรพรรณ ประวันนวล รหัสนักศึกษา 2542102724
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์อรรณา บัวเกิด ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น (2) แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษามีดังนี้ (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) ประกอบด้วย นิทานทั้งหมด 4 ตอน แต่ละตอนมีนิทานตอนละ 3 เรื่อง แต่ละเรื่องมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน คำชี้แจงการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กิจกรรมท้ายเรื่อง อธิบายคำศัพท์ เสียงดนตรีประกอบและภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และ (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ประถมศึกษา

Independent Study title: Development of an Electronic Book to Enhance
Characteristic of Public Mindedness for Prathom Suksa VI
Students of Rattanakosin Sompoch (Ratchathan Upatham)
School in Bangkok Metropolis

Author: Miss Orawan Prawannual; **ID:** 2542102724;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Wanna Buagerd, Associate Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The objectives of this study were (1) to develop an electronic book to enhance characteristic of public mindedness for Prathom Suksa VI students of Rattanakosin Sompoch (Ratchathan Upatham) School in Bangkok Metropolis; and (2) to verify quality of the developed electronic book.

The research informants consisted of three experts and 10 Prathom Suksa VI students of Rattanakosin Sompoch (Ratchathan Upatham) School. The employed instruments for the study were (1) the developed electronic book to enhance characteristic of public mindedness for Prathom Suksa VI students; (2) a quality assessment form for the electronic book; and (3) a questionnaire on student's satisfaction with the electronic book. Statistics for data analysis were the IOC index, mean, and standard deviation.

The results of this study showed that (1) the electronic book to enhance characteristic of public mindedness for Prathom Suksa VI students of Rattanakosin Sompoch (Ratchathan Upatham) School contained four parts of tales each of which consisted of three tales; each tale contained a pre-test and a post-test, instructions for using the electronic book, end-of-lesson activities, background music, glossary, and illustration; and (2) results of quality verification by the experts showed that the IOC for content validity of the book were between 0.67 - 1.00; and the students' satisfaction with the electronic book was at the highest level.

Keywords: Electronic Book, Public Mindedness Characteristic, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้ศึกษาได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ วรรณ บัวเกิด อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องของการศึกษาค้นคว้า ติดตามการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ประโชค ชัยสุวรรณ ดร.อมรรัตน์ ชีวังกูรและนางศิริรักษ์ ศรีพิบูลพาทย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและนักเรียน โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษาที่ผ่านมา และขอขอบคุณน้ำใจอันเปี่ยมล้นของเพื่อนนักศึกษาที่มีให้เสมอมาซึ่งผู้ศึกษาซาบซึ้งและถือว่ามีค่ายิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตและทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้ศึกษารวมถึงบุคคลในครอบครัวที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดี จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

อรวรรณ ประวันนวล

กันยายน 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	6
คุณธรรมด้านจิตสาธารณะ	21
นิทาน	27
สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
กลุ่มที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ	43
ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
สรุปการวิจัย	50
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	59
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	60
ข สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	62
ค แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ด้านความมีจิตสาธารณะ	66
ง ตารางวิเคราะห์หาค่า IOC	75
จ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริม คุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ	80
ฉ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้น้ำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ	87
ช ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้น้ำสื่ออิเล็กทรอนิกส์	92
ซ คำชี้แจงการใช้น้ำสื่ออิเล็กทรอนิกส์	94
ฅ ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	100
ประวัติผู้ศึกษา	105

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน	48

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม (พระราชบัญญัติการศึกษา, 2553 : 7-8)

ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีจิตสาธารณะเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1) รักษา ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ อันเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน (กระทรวง ศึกษาธิการ 2551, น.7) นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ยังเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นพลเมืองดีของสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีจิตสาธารณะและกระตือรือร้นที่จะเข้ามา มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน และสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2555, น.135)

จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองดีของประเทศ เพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะจะเป็นผู้ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของสังคมและตระหนักในสิทธิของตนเอง ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น (อ้อมใจ วงษ์มณฑา 2553 : 4) นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความสนใจและเน้นการเลือกปฏิบัติที่ส่งผลประโยชน์ต่อตนเอง มีความตระหนักในผลที่จะเกิดต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ดังนั้นการส่งเสริมจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ดี โดยการปลูกฝังจิตสาธารณะ ด้วยการเปลี่ยนที่กระบวนการทางปัญญา เพื่อให้คิดตัวไปกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ (สุคนธรส หุตะวัฒน์ 2550, น.2) การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน สื่อการสอนที่นำมาใช้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้ตามต้องการ ความสนใจและ

ความถนัดของตนเอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (นwor แจ่มขำ 2547 อ้างถึงใน ปารัชญา มะโนธรรม, 2551, น.82) หนังสือเรียนถือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญตลอดมาจวบจนเข้าสู่สังคมแห่งเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทำให้ลักษณะการเรียนรู้เปลี่ยนไป ผู้เรียนลดความสนใจในการเรียนรู้จากหนังสือ เพราะมีแต่เพียงตัวอักษร และภาพนิ่ง เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทแทนที่หนังสือเนื่องจาก สื่อมัลติมีเดียมีสีสันสามารถบรรจุได้ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวีดิทัศน์ตลอดจนแอนิเมชันต่างๆ เข้ามาแทนที่และสามารถเพิ่มแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ และตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนได้ดี นำมาสู่แนวคิดของหนังสือในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์(Electronic Book หรือ E-book) ด้วยคุณสมบัติเด่นที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ ไม่ว่าจะที่แห่งนั้นจะมีอินเทอร์เน็ต หรือไม่ก็ตามและรวมกับการผสมผสานลักษณะเด่นของหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสารบัญ การค้นหนังสือ ผนวกกับคุณสมบัติเด่นของเทคโนโลยีต่างๆ อันได้แก่ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวีดิทัศน์ เข้าด้วยกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จินตวีร์ คล้ายสังข์ 2555, น.26)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นรูปแบบการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษารูปแบบหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ตามความต้องการ และสภาพของตนเอง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคุณลักษณะสำคัญที่สามารถเชื่อมโยงส่วนต่างๆของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนี้ยังสามารถแทรกภาพเคลื่อนไหว เสียง แบบทดสอบ สามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกจากเครื่องพิมพ์ได้ ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สามารถปรับปรุงข้อมูลที่ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป ดังนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาได้เร็ว สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ทั้งแบบสื่อหลักและสื่อเสริม โดยผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกรูปแบบทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย นับได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกหนึ่งนวัตกรรมที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางตามความต้องการ และสภาพของตนเองตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทย

ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนาสื่อในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา เป็นการพัฒนานวัตกรรม

3.2 กลุ่มที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม

3.2.1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน

3.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน

3.3 ระยะเวลาในการศึกษา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.4.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.4.2 แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)

ดัชนีความสอดคล้อง IOC

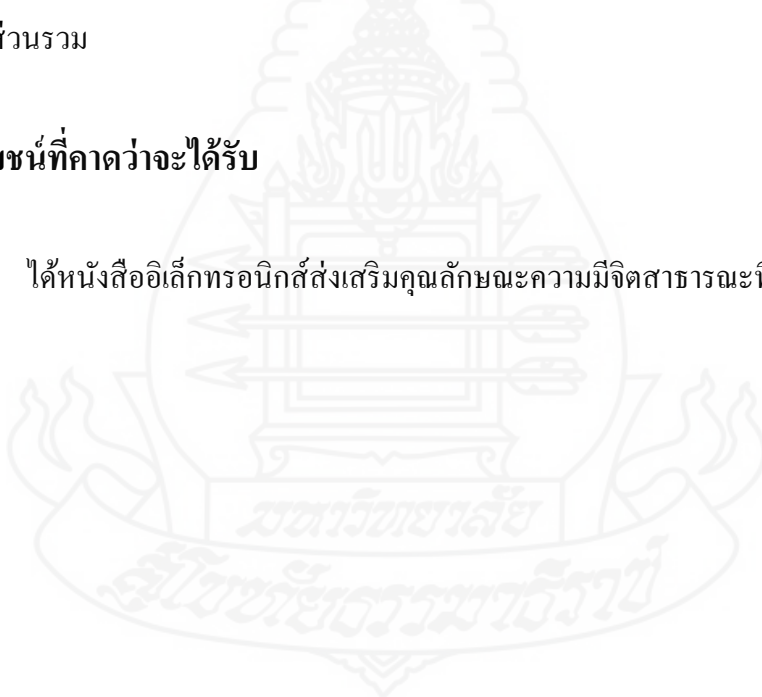
4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถอ่านได้ด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นตัวอักษร ภาพและเสียงสามารถอ่านได้ทุกที่ทุกเวลาในระบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลทรัพย์สินของส่วนรวม

4.2 จิตสาธารณะ คือ จิตสำนึกที่คิดหรือทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้ความร่วมมือในการกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยแก้ปัญหาตามกำลังความสามารถที่ตนมี โดยไม่หวังผลตอบแทน ในการศึกษาครั้งนี้ จิตสาธารณะ ได้แก่ การรับผิดชอบต่อส่วนรวม การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อไม่เห็นแก่ตัว การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ส่งเสริมคุณลักษณะความมีจิตสาธารณะที่มีคุณภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องนิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) ดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.2 ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.3 องค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.4 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.5 ขั้นตอนการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
 - 1.6 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. คุณธรรมด้านจิตสาธารณะ
 - 2.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
 - 2.2 ความสำคัญของจิตสาธารณะ
 - 2.3 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ
 - 2.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ
 - 2.5 คุณลักษณะของผู้ที่มีจิตสาธารณะ
3. นิทาน
 - 3.1 ความหมายของนิทาน
 - 3.2 ประเภทของนิทาน
 - 3.3 องค์ประกอบของนิทาน
 - 3.4 คุณค่าของนิทาน
 - 3.5 ลักษณะของหนังสือนิทานสำหรับเด็ก
4. สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 4.1 มาตรฐานการเรียนรู้

4.2 ตัวชี้วัด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.1 ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ได้มีผู้ให้ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้หลายท่าน ดังนี้

คณะกรรมการเทคโนโลยี กรมวิชาการ (2546, น. 5) ให้ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่า คือ หนังสือหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้อ่านสามารถอ่านทางอินเทอร์เน็ต หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่นๆ ได้ สำหรับหนังสือหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์จะมีความหมายรวมถึงเนื้อหาที่ถูกดัดแปลงอยู่ในรูปแบบที่สามารถแสดงออกมาได้ โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะการนำเสนอที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกับการอ่านหนังสือทั่วไปในชีวิตประจำวันแต่จะมีลักษณะพิเศษ คือ สะดวกและรวดเร็วในการค้นหาและผู้อ่านสามารถอ่านพร้อมๆ กันได้โดยไม่ต้อง รอให้อีกฝ่ายส่งคืนห้องสมุด เช่นเดียวกับหนังสือในห้องสมุดทั่วไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554, น.2) ให้นิยามของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถนำเสนอข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดิทัศน์และเชื่อมโยงเนื้อหาสาระภายในแฟ้มเดียวกันหรือแฟ้มอื่นๆ อาจมีการโต้ตอบหรือการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระตามที่ต้องการ มีลักษณะเหมือนหนังสือทั่วไป คือ มีปกหน้า – หลัง สารบัญ เนื้อหาภายในเล่ม และดัชนี เนื้อหาภายในเล่ม อาจแบ่งเป็นบท แต่ละบทอาจมีจำนวนหน้า มากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละหน้า ประกอบด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดิทัศน์ โดยอาจจะแสดงได้หรือปรากฏเป็นปุ่มไว้ให้กดเรียกก็ได้ ทั้งนี้โครงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละเล่มอาจแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การใช้งาน

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2556) กล่าวถึงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นหนังสือหรือเอกสารที่ผู้อ่านสามารถอ่านผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์หรือเครื่องอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book Reader) ได้

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2555, น. 27) ให้ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หนังสือที่สามารถอ่านได้ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์แบบพกพา (Pocket Personal Computers) เทคโนโลยีพกพาต่างๆ (Mobile Devices) หรือแม้กระทั่งเครื่องมือที่ใช้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Reader) บนแท็บเล็ตต่างๆ โดยลักษณะพิเศษคือ ความสะดวกและ

รวดเร็วกว่าการค้นหา การค้นหา และแรงจูงใจในการอ่านจากสิ่งเร้าผ่านมัลติมีเดียต่างๆ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีทั้งโปรแกรมแบบมีลิขสิทธิ์และโปรแกรมแบบโอเพนซอร์สต่างๆ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมักจะเป็นไฟล์ที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ได้

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2551, น. 107) ให้ความหมายของ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่มีรูปเล่มและองค์ประกอบของเล่มหนังสือครบถ้วนเป็นสื่อที่นิยมจัดให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ในสกุล pdf. และใช้โปรแกรม Acrobat Reader ของ Adobe ในการอ่าน

ไพฑูริย์ ศรีฟ้า (2551, น.14) ให้ความหมายไว้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นหนังสือ ที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักเป็นจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ และโต้ตอบกับผู้เรียนได้นอกจากนั้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกจากเครื่องพิมพ์ได้ อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ได้ตลอดเวลาซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป

จากการศึกษาความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ หนังสือที่สร้างขึ้นในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สามารถอ่านได้ด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยตัวอักษร ภาพและเสียง สามารถอ่านได้ทุกที่ทุกเวลาในระบบออฟไลน์ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการไม่จำกัดเวลา และสถานที่

1.2 ประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จินตวีร์ คล้ายสังข์ (2555, น. 28 – 31) ได้แบ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ออกเป็น 4 ประเภทหลักๆ ดังนี้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นข้อความ (Text-Based e-book) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่คงรูปแบบของหนังสือแบบดั้งเดิม คือ ประกอบด้วย ข้อความและภาพ แต่ได้ดัดแปลงให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงและความยืดหยุ่นของการใช้งานของผู้เรียนอีกทั้งยังเป็นการแปลงหนังสือจากสภาพสื่อ DTP ปกติเป็นสัญญาณดิจิทัลทำให้เพิ่มศักยภาพการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็น การค้นหาหนังสือ การสืบค้นและการคัดเลือก เป็นต้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถย้อนกลับเพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจและสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองสะดวกช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพในแง่ที่ลดเวลา ลดค่าใช้จ่าย สนองความ

ต้องการและความสามารถของบุคคลมีประสิทธิผลในแง่ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนอกจากนี้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจข้อใดก่อนก็ได้และสามารถย้อนกลับกลับมาให้อีกสารหรือกลับมาเริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมัลติมีเดีย (Multimedia e - book) หมายถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้คุณสมบัติของสื่อมัลติมีเดีย ที่ประกอบได้ด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วิดิทัศน์ เสียง ตลอดจนแอนิเมชันต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วทำให้สามารถปรับปรุงบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive e-book) หมายถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นคุณสมบัติของปฏิสัมพันธ์ระหว่างเอกสารและผู้เรียนเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้โดยเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ มีวิธีเก็บในลักษณะพิเศษนั้นคือ จากไฟล์ข้อมูลหนึ่งผู้อ่านสามารถเรียกดูข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทันทีหากข้อมูลที่กล่าวมานี้เป็นข้อความที่เป็นตัวอักษรสามารถเรียกการเชื่อมโยงลักษณะนี้ว่า ข้อความหลายมิติ (Hypertext) และหากข้อมูลนั้นรวมถึงการเชื่อมโยงกับเสียงและภาพเคลื่อนไหวด้วย จะเรียกการเชื่อมโยงลักษณะนี้ว่า สื่อประสมหรือหลายมิติ (Hypermedia)

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นแหล่งข้อมูล (Resource – Based e - book) หมายถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นคุณสมบัติของการรวบรวมและเชื่อมโยงสู่แหล่งข้อมูลต่างๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังศึกษาจากข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ที่เชื่อมโยงอย่างไม่จำกัด เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผลและมีการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบเพราะการโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบและมีเหตุผล ถือเป็นฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ถ้าพิจารณาประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยแบ่งตามช่องทางการสื่อสารสามารถแบ่งออกได้ เป็น 2 ประเภท ดังนี้ (Barker, 1991) อ้างถึงใน จินตวิริ์ คล้ายสังข์ 2555, น.31-32)

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ช่องทางการสื่อสารทางเดียว เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้อ่านสามารถรับสารได้เพียงช่องทางเดียว เช่น ใช้อาκουหรือใช้หูฟังแต่เพียงอย่างเดียวหนึ่งเท่านั้น ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นข้อความ(Text Book) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นภาพ (Picture Book) หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือหนังสือเสียงอ่าน (Talking Book) โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสุดท้ายนี้จะเน้นคุณลักษณะด้านการนำเสนอ

เนื้อหาที่เป็นตัวอักษรและเสียงเป็นคุณลักษณะหลัก นิยมใช้กับกลุ่มที่มีระดับทางภาษาโดยเฉพาะด้านการฟังหรือการอ่านค่อนข้างต่ำ เหมาะสำหรับการเริ่มต้นเรียนภาษาของเด็กหรือผู้ที่กำลังฝึกภาษาที่สองหรือฝึกภาษาใหม่เป็นต้น ปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ช่องทางการสื่อสารหลายทาง เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้อ่านสามารถรับข่าวสารได้หลายทาง เช่น ใช้ตา ดู ใช้หู ฟัง ใช้มือสัมผัสหน้าจอได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อประสม(Multimedia Book) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไฮเพอร์เท็กซ์และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไฮเพอร์มีเดีย (Hypermedia Book) เป็นต้น

Barker and Giller , 1991 (อ้างถึงใน จินตวีร์ คล้ายสังข์ 2555, น.32-36) ได้แบ่งประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามหน้าที่ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเก็บเอกสารสำคัญ (Archival e-book) จะมีที่เก็บข้อมูลข่าวสารขนาดใหญ่ในรูปแบบของฐานข้อมูลวิธีใช้งานผู้ใช้ขั้นปลายสามารถ ใช้งานได้หลายรูปแบบ ตัวอย่างหนังสือประเภทนี้ ได้แก่ สารานุกรมโกรเลียร์ (Grolier Encyclopedia) สารานุกรมมัลติมีเดียคอปตัน (Compton's Multimedia Encyclopedia)

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ข่าวสารความรู้ (Information e-book) มีลักษณะคาบเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบแรกแต่ข่าวสารจะกินความแคบกว่าแบบแรก และมีลักษณะเฉพาะมากกว่ามีความสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องใดหัวข้อหนึ่งโดยเฉพาะ ตัวอย่าง เช่น หนังสือเรียนแพทยศาสตร์ออกซฟอร์ดซีดีรอม

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสอน (Instruction e-book) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์อย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการอบรมผู้เรียนจะได้รับความรู้และทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้บางส่วนจะมีการประเมินและประยุกต์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคนจะมีการนำเสนอให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ตัวอย่างได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการออกแบบหน้าจอสำหรับคอมพิวเตอร์พื้นฐานเพื่อการอบรม(Computer- Based Training)

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบตั้งคำถาม (Interrogational e-book) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการทดสอบ สอบย่อยและประเมินผลกิจกรรม โดยวัดจากความรู้ที่ได้จากการศึกษาหัวข้อที่เกี่ยวข้อง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบตั้งคำถามจะประกอบด้วย 3 ลักษณะที่สำคัญ คือ ธนาการตั้งคำถามหรือแบบฝึกหัดข้อสอบลักษณะการประเมินผลและระบบผู้เชี่ยวชาญจะมีการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการเรียนมีการแข่งขันและพิจารณาให้ระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

ถ้าพิจารณาประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยแบ่งตามชนิดของข้อมูล ข่าวสารและเครื่องอำนวยความสะดวก (Barker, 1991) แบ่งออกได้เป็น 10 ประเภท คือ

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นข้อความ (Text e-book) ในระยะแรกจะมีลักษณะเป็นเส้นตรง มีโครงสร้างตัวอักษรต่อมาจะมีลักษณะที่เป็นมัลติมีเดียมากขึ้น โดยใช้คุณสมบัติของไฮเพอร์เท็กซ์ในการนำเสนอ

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาพนิ่ง (Static e-book) ประกอบด้วยภาพนิ่งหลายๆ ชนิดรวมกันภาพแต่ละภาพจะมีคุณภาพที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของงาน

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ภาพเคลื่อนไหว (Moving Picture e-book) มีโครงสร้างจากภาพเคลื่อนไหวสั้นๆ หรือภาพวิดีโอ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือเสียงอ่าน (Talking e-book) มีลักษณะเป็นเนื้อหาประกอบคำบรรยาย เพื่อให้ง่ายต่อการรับรู้ของผู้อ่าน

5. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อประสม (Multimedia e-book) เป็นการรวมช่องทางการสื่อสารสองทางหรือมากกว่านั้นเข้าด้วยกันเพื่อเข้ารหัสข่าวสารเป็นการรวมตัวอักษร ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวมารวมไว้ด้วยกันตามโครงสร้างแบบเส้นตรงเมื่อผลิตเสร็จสื่อจะออกมาในรูปแบบของสื่อเดียวได้แก่ จานแม่เหล็กหรือซีดีรอม

6. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์รวมสื่อ (Poly Media e-book) มีลักษณะตรงกันข้ามกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อประสมโดยใช้การรวมสื่อที่แตกต่างกัน ได้แก่ ซีดีรอม จานแม่เหล็ก กระจายเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และอื่นๆ เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้ใช้

7. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไฮเพอร์มีเดีย (Hypermedia e-book) มีลักษณะคล้ายกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อประสม คือใช้การสื่อสารหลายช่องทางแต่จะมีโครงสร้างเป็นแบบนอน ลีเนียร์โดยมีโครงสร้างแบบเว็บ

8. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (Intelligent e-book) มีการบรรจุเทคนิคปัญญาเทียม เช่น ระบบผู้เชี่ยวชาญ และระบบเครือข่ายประสาท ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประยุกต์ให้เข้ากับพฤติกรรมของผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างกันได้เป็นอย่างดี

9. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สื่อทางไกล (Telemedia e-book) ต้องอาศัยการสื่อสารทางไกลช่วยในการนำเสนอเนื้อหา เช่น การเรียนการสอนในระบบเทคโนโลยีการส่งข้อความทางอีเมล ตลอดจนเป็นทรัพยากรในการสอนทางไกล เช่น ห้องสมุดดิจิทัล

10. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบไซเบอร์ (Cyber e-book) ใช้เทคนิคของความจริงเสมือน (Virtual Reality) ในการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกเสมือนได้เข้าไปอยู่ในประสบการณ์จริง

จากการศึกษาประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีหลากหลายประเภทขึ้นอยู่กับ การแบ่งตามช่องทางการสื่อสาร แบ่งตามหน้าที่ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบ่งตามชนิดของข้อมูลข่าวสาร และแบ่งตามและเครื่องอำนวยความสะดวก การแบ่งแต่ละประเภทขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเน้นข้อความ (Text-Based e – book) มาใช้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.3 องค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

อักรเดช ศรีมณีพันธ์ (2547) อ้างถึงใน เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม (2559, น. 47-49) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

1. อักษร(Text)หรือข้อความ เป็นองค์ประกอบของโปรแกรมมัลติมีเดีย สามารถนำอักษรมาออกแบบเป็นส่วนหนึ่งของภาพ หรือสัญลักษณ์ กำหนดหน้าที่การเชื่อมโยงนำเสนอเนื้อหา เสียง ภาพกราฟิก หรือวีดิทัศน์ เพื่อให้ผู้ใช้เลือกข้อมูลที่จะศึกษาการใช้อักษรเพื่อกำหนดหน้าที่ในการสื่อสารความหมายในคอมพิวเตอร์ควรมีลักษณะ ดังนี้

1.1 สื่อความหมายให้ชัดเจน เพื่ออธิบายความสำคัญที่ต้องการนำเสนอส่วนของเนื้อหาสรุปแนวคิดที่ได้เรียนรู้

1.2 การเชื่อมโยงอักษรบนจอภาพสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ในมัลติมีเดีย การเชื่อมโยงทำได้หลายรูปแบบจากจุดหนึ่งไปจุดหนึ่งในระบบเครือข่าย ด้วยเพิ่มเอกสารข้อมูลด้วยกันหรือต่างเพิ่มกันได้ทันที ในลักษณะรูปแบบตัวอักษร (Font) เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ (Symbol) การเลือกใช้แบบอักษร เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ และการให้สีแบบใดให้ดูองค์ประกอบการจัดวางองค์ประกอบด้านศิลป์ที่ดูแล้วมีความเหมาะสม

1.3 กำหนดความยาวเนื้อหาให้เหมาะสมแก่การอ่านยาก และในการดึงข้อมูลมาศึกษาผู้ผลิตโปรแกรมสามารถใช้เทคนิคการแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย แล้วเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน หากต้องการศึกษาข้อมูลส่วนใดก็สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนต่างๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ได้ การเชื่อมโยงเนื้อหาสามารถกระทำได้ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ ลักษณะเส้นตรง ลักษณะสาขาและลักษณะผสมผสานหลายมิติ

1.4 สร้างการเคลื่อนไหวให้อักษร เพื่อสร้างความสนใจก่อนนำเสนอข้อมูลสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การเคลื่อนย้ายตำแหน่ง การหมุน การกำหนดให้เห็นเป็นช่วงๆ จังหวะ เป็นต้น ข้อสำคัญคือ ควรศึกษาถึงจิตวิทยาความต้องการรับรู้กับความถี่การใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวของผู้ศึกษาโปรแกรมแต่ละวัยให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.5 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ เป็นสื่อกลางที่สำคัญในการติดต่อกับผู้ศึกษาในบทเรียนมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ การนำเสนอหรือออกแบบสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายควรให้สัมพันธ์กับเนื้อหาในบทเรียน สามารถทำความเข้าใจกับความหมายและสัญลักษณ์ต่างๆ นั้นได้อย่างรวดเร็ว

อักขระเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ การทำความเข้าใจการนำเสนอ ความหมายที่ก่อประโยชน์ต่อผู้เรียน อักขระที่มีประสิทธิภาพในการสื่อข้อความที่ตรงและชัดเจนได้ดีในขณะทีรูปภาพ สัญลักษณ์ ภาพเคลื่อนไหวและเสียง ช่วยให้ผู้ใช้นึกและจดจำสารสนเทศได้ง่ายขึ้น มัลติมีเดียเป็นเครื่องมือที่มีความสามารถในการประสมประสานอักขระ สัญลักษณ์ ภาพ รวมถึงสี เสียง ภาพนิ่ง และภาพวีดิทัศน์เข้าด้วยกัน ทำให้ข้อมูลข่าวสารมีคุณค่าและน่าติดตามเพิ่มขึ้น

2. ภาพนิ่ง(Still Image) เป็นภาพกราฟิก เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพลายเส้น แผนภูมิที่ แผนภูมิที่ได้จากการสร้างภายในด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภาพที่ได้จากการสแกนจากแหล่งเอกสารภายนอก ภาพที่ได้เหล่านี้จะประมวลผลออกมาเป็นจุดภาพ (Pixel) แต่ละจุดบนภาพจะถูกแทนที่เป็นค่าความสว่าง (Brightness) ค่าสี (Color) ส่วนความละเอียดของภาพจะขึ้นอยู่กับจำนวนจุดและขนาดของจุดภาพ ภาพที่เหมาะสมไม่ใช้อยู่ที่ขนาดของภาพ หากแต่อยู่ที่ขนาดของไฟล์ภาพ การจัดเก็บภาพที่มีขนาดข้อมูลมาก ทำให้การดึงข้อมูลได้ยากเสียเวลา สามารถทำได้โดยการลดขนาดข้อมูล การบีบอัดข้อมูลชนิดต่าง ๆ ด้วยโปรแกรมในการจัดเก็บบีบอัดข้อมูล (คลายข้อมูล) ก่อนที่จะเก็บข้อมูลเพื่อประหยัดเนื้อที่ในการเก็บไฟล์ (File) กราฟิกที่ใช้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม แบ่งได้ 3 ไฟล์ คือ

2.1 ไฟล์สกุล GIF (Graphic Interchange Format) ไฟล์ชนิดบิตแมต มีการบีบอัดข้อมูลภาพไฟล์มีขนาดต่ำ มีการสูญเสียข้อมูลน้อย สามารถทำพื้นของภาพให้เป็นพื้นแบบโปร่งใส (Transparent) นิยมใช้กับภาพวาดและภาพการ์ตูน มีระบบแสดงผลแบบหยาบและค่อยๆ ขยายไปสู่ละเอียดในระบบอินเทอร์เลซ (Interlace) มีโปรแกรมสนับสนุนจำนวนมากเรียกดูได้กับกราฟิกบราวเซอร์ (Graphics Browser) ทุกตัวมีความสามารถนำเสนอภาพแบบเคลื่อนไหว (Gif Animation) จุดด้อยของไฟล์ประเภทนี้ คือ แสดงได้เพียง 256 สี

2.2 ไฟล์สกุล JPEG (Joint Photographic Experts Group) เป็นไฟล์ที่มีความละเอียดสูงเหมาะสมกับภาพถ่าย จุดเด่นคือ สนับสนุนสีได้ถึง 24 บิต (16.7 ล้านสี) การบีบอัดข้อมูลไฟล์สกุล JPEG สามารถทำได้หลายระดับ ดังนี้ Max, High, Medium และ Low การบีบอัดข้อมูลมากจะทำให้ลบข้อมูลบางส่วนที่ความถี่ซ้ำซ้อนกันมากที่สุดออกจากภาพ ทำให้รายละเอียดบางส่วนหายไป มีระบบ การแสดงผลแบบหยาบและค่อยๆ ขยายไปสู่ละเอียด มีโปรแกรม

สนับสนุนการสร้างเป็นจำนวนมากเรียกดูได้กับกราฟิกบราวเซอร์ (Graphics Browser) ทุกตัวตั้ง
ค่าบีบไฟล์ได้ จุดด้อย คือ ทำให้พื้นของรูปโปร่งใสไม่ได้

2.3 ไฟล์สกุล PNG (Portable Network Graphics) จุดเด่นคือสามารถใช้งาน
ข้ามระบบและกำหนดค่าการบีบไฟล์ตามต้องการ (8 บิต, 24 บิต, 64 บิต) มีระบบการบีบอัดแบบ
Deflate ไม่เกิดการสูญเสีย แสดงผลแบบ (Interlace) ได้เร็วกว่า GIF สามารถทำพื้นโปร่งใสได้
จุดด้อยคือหากกำหนดค่าการบีบไฟล์ไว้สูงจะให้เวลาในการคลายไฟล์สูงตามไปด้วย แต่ขนาดของ
ไฟล์จะมีขนาดต่ำไม่สนับสนุนกับกราฟิกบราวเซอร์ (Graphics Browser) รุ่นเก่าโปรแกรม
สนับสนุนในการสร้างมีน้อย

3. ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เกิดจากชุดภาพที่มีความแตกต่างกันนำมาแสดงเรียง
ต่อเนื่องกันไป ความแตกต่างของแต่ละภาพที่นำเสนอ ทำให้มองเห็นเป็นการเคลื่อนไหวของสิ่ง
ต่างๆ ในเทคนิคเดียวกับภาพยนตร์การ์ตูน ภาพเคลื่อนไหวจะทำให้สามารถนำเสนอความคิดที่
ซับซ้อนหรือยุ่งยาก ให้ง่ายต่อการเข้าใจและสามารถกำหนดลักษณะและเส้นทางที่จะให้ภาพนั้น
เคลื่อนที่ไปตามต้องการ คล้ายกับการสร้างภาพยนตร์ขึ้นมาตอนหนึ่งนั่นเอง การแสดงสีการลพ
ภาพ โดยทำให้ภาพเลื่อนจางหายหรือทำให้ภาพปรากฏขึ้นในรูปแบบต่างๆกัน นับเป็นสื่อที่ดีอีก
ชนิดหนึ่งในมัลติมีเดียโปรแกรมสนับสนุนการสร้างภาพเคลื่อนไหวมีอยู่หลายโปรแกรมตามความ
ต้องการของผู้ใช้ และจัดเก็บภาพเป็นไฟล์สกุล Gif ไฟล์ประเภทนี้คือ มีขนาดไฟล์ต่ำ สามารถทำ
พื้นของภาพให้เป็นพื้นแบบโปร่งใสได้ (Transparent) เรียกดูได้กับกราฟิกบราวเซอร์ (Graphics
Browsers) ทุกตัวแต่สามารถแสดงผลได้เพียง 256 สี

4. เสียง (Sound) เป็นสื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและทำให้
คอมพิวเตอร์มีชีวิตชีวาขึ้นด้วยการเพิ่มการ์ดเสียงและโปรแกรมสนับสนุน อาจอยู่ในรูปของ
เสียงดนตรี เสียงสังเคราะห์ปรุงแต่ง การใช้เสียงในมัลติมีเดียนี้ผู้สร้างต้องแปลงสัญญาณเสียง
ไฟฟ้าเป็นสัญญาณเสียง analog ผ่านจากเครื่องเล่นวิทยุหรือแผ่นซีดี การอัดเสียงผ่านไมโครโฟน
ต่อเข้าไลน์อิน (Line – In) ที่พอร์ต (Port) การ์ดเสียงได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านไมโครโฟน และ
การ์ดเสียงที่มีคุณภาพดีย่อมจะทำให้ได้เสียงที่มีคุณภาพดีด้วยเช่นกัน ไฟล์เสียงมีหลายแบบ ได้แก่
ไฟล์สกุล WAV และ MIDI (Musical Instrument Digital Interface) ไฟล์ WAV ใช้เนื้อที่ใน
การเก็บสูงมากส่วนไฟล์ MIDI เป็นไฟล์ที่นิยมใช้ในการเก็บเสียงดนตรี

5. ภาพวิดีโอ (Video) ภาพวิดีโอเป็นภาพเหมือนจริงที่ถูกเก็บในรูปของดิจิทัล
มีลักษณะแตกต่างจากภาพเคลื่อนไหวที่ถูกสร้างขึ้นจากคอมพิวเตอร์ ในลักษณะคล้ายภาพยนตร์
การ์ตูนภาพ วิดีทัศน์สามารถต่อสายตรงจากเครื่องเล่นวิดีโอหรือเลเซอร์ดิสก์เข้าสู่เครื่อง
คอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการ Capture ระบบวิดีโอที่ทำงานจากฮาร์ดดิสก์ที่ไม่มีระบบบีบอัดสัญญาณ

ภาพวีดิทัศน์ ภาพวีดิทัศน์มีความต้องการพื้นที่ฮาร์ดดิสก์กว้างมาก ดังนั้นจึงต้องมีการบีบอัดข้อมูลให้มีขนาดเล็กเพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและความเร็วในการส่งสูงสุดแต่ยังคุณภาพของภาพวีดิทัศน์ ซึ่งต้องอาศัยการ์ด วีดิทัศน์ในการทำหน้าที่ดังกล่าว การนำภาพวีดิทัศน์มาประกอบในมัลติมีเดียต้องมีอุปกรณ์สำคัญ คือ ดิจิทัลวีดิทัศน์การ์ด (Digital Video Card) การทำงานในระบบวินโดวส์ ภาพวีดิทัศน์จะถูกเก็บไว้ในไฟล์ตระกูลเอวีไอ (AVI : Audio Video Interleave) มูฟวี (MOV) และเอ็มพีเอก (MPEG : Moving Pictures Experts Group) ซึ่งสร้างภาพวีดิทัศน์เต็มจอ 30 เฟรมต่อวินาที ข้อเสียของการดูภาพวีดิทัศน์ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ ไฟล์ของภาพจะมีขนาดใหญ่ตั้งแต่ 500 กิโลไบต์ หรือมากกว่า 10 เมกะไบต์ ทำให้เสียเวลาในการดาวน์โหลดที่ต้องเวลามาก

6. การเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Links) หมายถึง การที่ผู้ใช้มัลติมีเดียสามารถเลือกข้อมูลได้ตามต้องการโดยใช้ตัวอักษร ปุ่ม หรือภาพสำหรับตัวอักษรที่จะสามารถเชื่อมโยงได้ จะเป็นตัวอักษรที่มีสีแตกต่างจากอักษรตัวอื่น ๆ ส่วนปุ่มก็จะมีลักษณะคล้ายกับปุ่มเพื่อชมภาพยนตร์หรือคลิกลงบนปุ่มเพื่อเข้าไปหาข้อมูลที่ต้องการหรือเปลี่ยนหน้าข้อมูล ส่วนมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) เป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะการสื่อสารไปมาทั้งสองทาง คือ การโต้ตอบระหว่างผู้ใช้คอมพิวเตอร์และการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้ใช้เลือกได้ว่าจะดูข้อมูล รูปภาพ ฟังเสียง หรือดูภาพวีดิทัศน์ ซึ่งรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่ง ดังต่อไปนี้

6.1 การใช้เมนู (Menu Driven) ลักษณะที่พบเห็นได้ทั่วไปของการใช้เมนูคือการจัดลำดับหัวข้อ ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกข่าวสารข้อมูลที่ต้องการได้ตามที่ต้องการและสนใจ การใช้เมนูมักประกอบด้วยเมนูหลัก (Main Menu) ซึ่งแสดงหัวข้อหลักให้เลือก และเมื่อไปยังแต่ละหัวข้อหลักก็จะประกอบด้วยเมนูย่อยที่มีหัวข้ออื่นให้เลือก หรือแยกไปยังเนื้อหาหรือส่วนนั้น ๆ เลยทันที

6.2 การใช้ฐานข้อมูลไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia Database) เป็นรูปแบบปฏิสัมพันธ์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถเลือกไปตามเส้นทางที่เชื่อมคำสำคัญซึ่งอาจเป็นคำ ข้อความ เสียงหรือภาพ คำสำคัญเหล่านี้จะเชื่อมโยงกันอยู่ในลักษณะเหมือนใยแมงมุม โดยสามารถเดินหน้าและถอยหลังได้ตามความต้องการของผู้ใช้

6.3 การจัดเก็บข้อมูลมัลติมีเดีย ซีดีรอม (CD – ROM : compact disk read only memory) และแผ่นดีวีดี (DVD) ได้รับความนิยมนแพร่หลายสามารถเก็บข้อมูลได้สูงมาก จึงสามารถเก็บข้อมูลเพิ่มข้อมูลอื่นๆ ได้มากเท่าที่ต้องการ จึงกล่าวได้ว่าซีดีรอมและดีวีดีเป็นสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ปฏิวัติรูปแบบการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนและเรียนรู้

ได้ด้วยตัวเองในเวลาที่ผู้เรียนสะดวกและมีประสิทธิภาพเนื่องจากการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์แบบมัลติมีเดียที่เป็นการพัฒนาแบบใช้หลายสื่อผสมกัน(multimedia)และเทคโนโลยี สื่อมัลติมีเดียมีจำนวนมากทำให้จำเป็นต้องใช้เนื้อที่เก็บข้อมูลเป็นจำนวนมาก สื่อที่ใช้จัดเก็บต้องมีขนาดความจุมากพอที่จะรองรับข้อมูลในรูปแบบวีดิโอ รูปภาพ ข้อความ

จากการศึกษาองค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อักษรหรือข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ภาพ วิดิทัศน์ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์และการจัดเก็บข้อมูลมัลติมีเดีย องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการออกแบบและสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยมีองค์ประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ประกอบด้วย อักษรหรือข้อความ ภาพนิ่ง เสียงและการปฏิสัมพันธ์กับ ผู้เรียน

1.4 โครงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e – book Construction)

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2551, น. 17 -18) กล่าวถึง โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะมีความคล้ายคลึงกับหนังสือทั่วไปที่พิมพ์ด้วยกระดาษ หากจะมีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ กระบวนการผลิต รูปแบบ และวิธีการอ่านหนังสือ ประกอบด้วย

1. หน้าปก (Front Cover) หมายถึง ปกด้านหน้าของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนแรกเป็นตัวบ่งบอกว่าหนังสือเล่มนี้ชื่ออะไร ใครเป็นผู้แต่ง

2. คำนำ (Introduction) หมายถึง คำบอกกล่าวของผู้เขียนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวข้องกับข้อมูล และเรื่องราวต่างๆ ของหนังสือเล่มนั้น

3. สารบัญ (Contents) หมายถึง ตัวบ่งบอกหัวเรื่องสำคัญที่อยู่ภายในเล่มว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง อยู่ที่หน้าใดของหนังสือ สามารถเชื่อมโยงไปสู่หน้าต่างๆภายในเล่มได้

4. สารของหนังสือแต่ละหน้า (Pages Contents) หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญในแต่ละหน้าที่ปรากฏภายในเล่ม ประกอบด้วย

4.1 หน้าหนังสือ (Page Number)

4.2 ข้อความ (Texts)

4.3 ภาพประกอบ (Graphics) .jpg , .gif , .bmp , .png , .psd , .pcd , .ico , .pcx , .wmf และ .tiff

4.4 เสียง (Sounds) .mp3 , .wav และ .midi

4.5 ภาพเคลื่อนไหว (Video Clips) .mpeg และ .avi

4.6 จุดเชื่อมโยง (Links)

5. อ้างอิง (Reference) หมายถึง แหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้อ้างอิงอาจเป็นเอกสาร ตำราหรือเว็บไซต์ก็ได้

6. ดัชนี (Index) หมายถึง การระบุคำสำคัญหรือคำหลักต่างๆที่อยู่ภายในเล่มโดยเรียงลำดับตัวอักษรให้สะดวกต่อการค้นหา พร้อมระบุเลขหน้าและจุดเชื่อมโยง

7. ปกหลัง(Back Cover) หมายถึง ปกด้านหลังของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนท้ายเล่ม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โครงสร้างทั่วไปของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีความคล้ายกับหนังสือทั่วไป คือ ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ สารบัญ สารของหนังสือแต่ละหน้า ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญในแต่ละหน้า คือ หน้าหนังสือ ข้อความ ภาพประกอบ เสียง จุดเชื่อมโยง อ้างอิง ดัชนีและปกหลัง ซึ่งโครงสร้างแต่ละส่วนล้วนมีความสำคัญที่ต้องคำนึง เพื่อให้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.5 ขั้นตอนการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ขั้นตอนการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (จินตวิรั คคล้ายสังข์ 2555, น. 37-45)

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์

1.1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหา

การวิเคราะห์วัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหา เป็นขั้นแรกในการออกแบบการเรียนการสอนซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวางแผนการใช้สื่อ e-book ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหานั้น อาจพิจารณาจากปัญหาและความจำเป็นในการใช้สื่อการเรียนการสอนในการที่จะให้ผู้เรียนบรรลุเนื้อหานั้นที่มีความยากและเป็นนามธรรม ทำให้มีความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อเพื่อช่วยลดปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

เมื่อผู้สอนมีการตั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแล้ว การวิเคราะห์เนื้อหาที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำได้โดยพิจารณาจากความรู้ ทักษะและเจตคติที่จำเป็นต้องมีในบทเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และความรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีมาก่อน จากนั้นควรจัดเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยระบุส่วนประกอบที่สำคัญของเนื้อหา โดยจะได้จากการวิเคราะห์หัวข้อของเนื้อหา ซึ่งจะทำให้สามารถแยกเนื้อหาเป็นส่วนๆอย่างชัดเจนเป็นระบบ และเห็นโครงสร้างของเนื้อหา การวิเคราะห์หัวข้อของเนื้อหาควรจัดทำเป็นแผนผังเพื่อให้เข้าใจในทุกรายละเอียดขั้นตอนและเห็นภาพรวมชัดเจนว่าผู้เรียนต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้

1.2 วิเคราะห์ลักษณะผู้เรียน

การวางแผนการออกแบบสื่อ e-book ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญยิ่งทั้งนี้สามารถพิจารณาจาก (1) ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ได้แก่ บุคลิกลักษณะทั่วไป คือ ความสามารถในการใช้สื่อ รูปแบบการใช้สื่อ รวมถึงพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลการศึกษา เช่น คะแนนเฉลี่ยที่ได้รับ (2) บุคลิกลักษณะเฉพาะ เช่น แรงจูงใจและทัศนคติในการเรียนรู้ ความคาดหวัง และความชำนาญ เป็นต้น (3) บริบทที่สัมพันธ์กับผู้เรียน เป็นการนำข้อมูลสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน มาวิเคราะห์ว่ามีผลกระทบอย่างไรในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.3 วิเคราะห์บริบท เนื้อหาและข้อบังคับต่างๆ

วิเคราะห์บริบท เนื้อหาและข้อบังคับต่างๆ ได้แก่ การพิจารณาข้อจำกัดในด้านต่างๆ ในการออกแบบ พัฒนา ตลอดจนการนำไปใช้ของสื่อ e-book ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดในด้านเวลา งบประมาณ ความพร้อมของผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมต่างๆ ที่จะมาช่วยสนับสนุนการใช้งานของสื่อดังกล่าว

ขั้นที่ 2 การออกแบบ

2.1 การประยุกต์ใช้หลักการออกแบบที่เหมาะสม

ในการออกแบบสื่อ e-book สำหรับการเรียนการสอนนั้นควรพิจารณาถึงการประยุกต์ใช้หลักการออกแบบที่เหมาะสม อันได้แก่ ความดึงดูดและความสะดวกในการใช้งานของกลุ่มเป้าหมาย ความสวยงามและสุนทรียภาพ และเป็นไปตามหลักการออกแบบที่ส่งเสริมการเรียนรู้

2.2 การออกแบบแนวความคิดรวบยอด (Concept Design) และร่างต้นฉบับ (Prototype)

การออกแบบแนวความคิดรวบยอด ถือว่ามีความสำคัญยิ่งในการที่จะกำหนดความเป็นอัตลักษณ์ของสื่อต่างๆ ใช้ตัวอักษร และภาพการ์ตูนที่เหมาะสมกับความสนใจของระดับผู้เรียน นำมาจัดทำเป็นรูปแบบบทเรียน(Prototype) เพื่อนำเสนอรายละเอียดข้อมูลในหน้าต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.3 การรวบรวมแหล่งข้อมูล

เมื่อมีการกำหนดรูปแบบและโทนสีของสื่อ e-book เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการรวบรวมแหล่งข้อมูลสำหรับการจัดทำสื่อ สามารถแบ่งแหล่งที่มาของข้อมูลออกได้เป็น ข้อมูลเนื้อหา(จัดทำในรูปแบบ word document หรือ notepad) ข้อมูลภาพนิ่ง (บันทึกในรูปแบบไฟล์บีบอัด gif สำหรับภาพวาด และ jpeg สำหรับภาพถ่าย) ข้อมูลภาพเคลื่อนไหว(บันทึก

ในรูปแบบไฟล์บีบอัด gif สำหรับภาพเคลื่อนไหวแบบสั้นๆ (ไม่เกิน 10 เฟรม) และ flv สำหรับภาพเคลื่อนไหวที่ค่อนข้างยาว) ข้อมูลเสียง (บันทึกในรูปแบบไฟล์บีบอัด mp3 หรือรูปแบบไฟล์ที่มีความละเอียดสูง ได้แก่ไฟล์สกุล wav สำหรับไว้ตัดต่อหรือใส่เอฟเฟกต์เพิ่มเติม) ข้อมูลวิดีโอ (บันทึกในรูปแบบไฟล์บีบอัด mp4 หรือ wmv หรือรูปแบบไฟล์ที่มีความละเอียดสูง ได้แก่ไฟล์สกุล avi สำหรับไว้ตัดต่อหรือใส่เอฟเฟกต์เพิ่มเติม)

2.4 การเขียนสคริปต์และการจัดทำสตอรี่บอร์ด(Storyboard) คือ การนำภาพภาพกราฟิกที่เหมาะสมมาจัดวางให้สอดคล้องกับรายละเอียด คำบรรยาย ตลอดจนการระบุรายละเอียดเพิ่มเติมที่ต้องการให้ปรากฏในสื่อ e-book

ขั้นที่ 3 การพัฒนา

3.1 ผู้พัฒนากำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพัฒนา e-book ในรูปแบบ Gantt chart ในบางกรณีที่มีการดำเนินงานจากหลายฝ่ายผู้พัฒนาอาจจะรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานอยู่ในระยะเวลาที่ได้ตั้งไว้

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้

4.1 การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีการศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของบทเรียน

การปรึกษาและพิจารณา e-book จากผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา ได้แก่ ผู้สอนเนื้อหารายวิชาในกลุ่มสาระใดสาระหนึ่งที่มีประสบการณ์สอนมาระยะหนึ่งแล้ว สามารถที่จะให้คำแนะนำ ข้อควรพิจารณาในการที่จะปรับปรุงสื่อ e-book ให้มีประสิทธิภาพดีที่สุดในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีการศึกษา จะพิจารณาความเหมาะสมของบทเรียนในเชิงเทคนิค ว่าได้ออกแบบตามหลักการออกแบบที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้หรือไม่ บทเรียนนั้นได้ออกแบบให้ง่ายต่อการเรียนรู้และสะดวกในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม สามารถให้ผู้เชี่ยวชาญกรอกข้อมูลความคิดเห็นในแบบประเมิน

4.2 ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือการนำสื่อ e-book ที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ โดยรูปแบบการประเมินนี้เรียกว่า (Formative Evaluation) หมายถึง ประเมินผลสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ประกอบด้วย (1) การตรวจสอบโครงสร้างภายในสื่อ ได้แก่ ลักษณะของสื่อและเนื้อหาสาระในสื่อ (2) การตรวจสอบคุณภาพสื่อ ได้แก่ การดำเนินงานในการทดสอบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดสอบกลุ่มเล็ก และการทดสอบกลุ่มใหญ่โดยมีเครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบและแบบสังเกตรายละเอียด

ขั้นที่ 5 การประเมินผล

การประเมินผลสื่อ e-book ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินระหว่างทางเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Formative Evaluation) และการประเมินประสิทธิภาพสื่อที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ (Summative Evaluation) จากการใช้สื่อ

5.1 การประเมินระหว่างทางเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Formative Evaluation) ประเมินผลสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานครั้งต่อไปและเป็นการเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถูกต้องของเนื้อหา การทำงานของจุดเชื่อมโยงและระบบนำทางต่างๆ ตลอดจนการตรวจสอบความละเอียดของภาพ วิดีโอ และในกรณีที่เป็น e-book ออนไลน์ความเร็วในการดาวน์โหลด เมื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต และการทดลองกับ Web browser ที่หลากหลายก็ถือว่ามี ความสำคัญ

5.2 การประเมินประสิทธิภาพสื่อที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ (Summative Evaluation) จากการใช้สื่อ เป็นการประเมินกระบวนการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์หรือผลสำเร็จของผู้เรียนและการประเมินผลการใช้สื่อ เนื่องจากในการเรียนการสอนนั้น ผลจากการใช้สื่อต่างๆและผลจากการเรียนการสอน ล้วนเป็นกระบวนการเดียวกันในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์ (2) การออกแบบ (3) การพัฒนา (4) การนำไปทดลองใช้ และ (5) การประเมินผล ทั้ง 5 ขั้นตอนล้วนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สร้างจะต้องสร้างและออกอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามขั้นตอน มีการวางแผนและจุดมุ่งหมาย การตรวจสอบหรือแม้แต่การทดลอง แก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักการออกแบบที่ส่งเสริมการเรียนรู้

1.6 ประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไว้หลายท่าน พอสรุปสังเขปได้ ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถย้อนกลับเพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจ และสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองสะดวก
2. การตอบสนองที่รวดเร็วของคอมพิวเตอร์ที่ให้ทั้งสี สัน ภาพและเสียงทำให้เกิดความตื่นเต้นและไม่เบื่อหน่าย
3. ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีประสิทธิภาพในแง่ที่ลดเวลาลดค่าใช้จ่าย สนองความต้องการและความสามารถของบุคคล มีประสิทธิผลในแง่ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย

4. ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจข้อใดก่อนก็ได้ และสามารถย้อนกลับไปกลับมา ในเอกสาร หรือกลับมาเริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
5. สามารถแสดงทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกันหรือจะเลือกให้แสดงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้
6. การจัดเก็บข้อมูลจะสามารถจัดเก็บไฟล์แยกระหว่างตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงโดยใช้เท็กซ์ไฟล์เป็นศูนย์กลางแล้วเรียกมาใช้ร่วมกันได้โดยการเชื่อมโยงข้อมูลจากสื่อต่างๆ ที่อยู่คนละที่เข้าด้วยกัน
7. สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับปรุงบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี
8. ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องที่กำลังศึกษาจากแฟ้มเอกสารอื่นๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ได้อย่างไม่จำกัดจากทั่วโลก
9. เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดและทักษะที่เป็น Logical เพราะการโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องทำอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบ และมีเหตุผลพอสมควรเป็นการฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียน
10. ผู้เรียนสามารถบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างเกี่ยวเนื่องและมีความหมาย
11. ครูมีเวลาติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนได้มากขึ้น
12. ครูมีเวลาศึกษาดำรงและพัฒนาความสามารถของตนเองได้มากขึ้น
13. ช่วยพัฒนาทางวิชาการ เพราะผู้เรียนบางคนชอบรูปแบบดิจิทัลมากกว่าและเป็นการกระตุ้นการอ่าน

สรุปได้ว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่มีประโยชน์อย่างมาก ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะมีทั้งภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง เสียงประกอบ ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่จำกัดเวลาและสถานที่ การพกพาสะดวก จัดเก็บได้ง่าย ประหยัดแรงงานและพื้นที่ สามารถแก้ไขปรับปรุงและพิมพ์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2. คุณธรรมด้านจิตสาธารณะ

2.1 ความหมายของจิตสาธารณะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมด้านจิตสาธารณะได้มีผู้ให้ความหมาย คำว่า “จิตสาธารณะ” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2550, น. 13) ใช้คำว่า “จิตสำนึก” (Consciousness) ซึ่งหมายถึง สภาวะจิตใจที่เกิดการรับรู้เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด ความปรารถนาต่างๆ สภาวะจิตใจดังกล่าวเกิดการรับรู้ ซึ่งมีความหมายเหมือนกับการรู้ตัว อันเป็นผลจากการประเมินค่า การเห็นความสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้มาจากเจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความเห็น ความสนใจ ของบุคคล คำว่า “จิตสำนึก” มีความหมายใกล้เคียงที่สุดกับคำว่า “ความเชื่อ” ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดจากการรวบรวมและสัมพันธ์กันของประสบการณ์ของคนทำหน้าที่ประเมินค่าของจิตใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญ หากปราศจากความเชื่อประสบการณ์ต่างๆที่เคยมีอยู่นั้นก็จะอยู่เพียงในความทรงจำ ไม่มีส่วนใดมีความสำคัญเด่นชัดขึ้นมาแต่หากว่าประเมินค่าแล้วตระหนักถึงความสำคัญที่ไม่ต่อสิ่งนั้นแสดงว่าจิตสำนึกถึงสิ่งนั้นๆ ของบุคคลได้เกิดขึ้นแล้ว จิตสำนึกของบุคคลเป็นสภาวะของจิตใจก่อนที่จะแสดงออกเชิงพฤติกรรมทางกายภาพของบุคคล การมีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งหนึ่ง ไม่ทำให้คนต้องแสดงออกตามจิตสำนึกเสมอไป พฤติกรรมแสดงออกใดๆ ของมนุษย์นั้นเป็นผลมาจาก 1) เจตคติ 2) บรรทัดฐานของสังคม 3) นิสัย และ 4) ผลที่คาดว่าจะได้รับหลังจากการทำพฤติกรรมนั้นๆแล้ว

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, น. 17) กล่าวว่า จิตสาธารณะ เป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การมีคุณธรรมจริยธรรมและการไม่กระทำที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ การมีจิตที่สร้างสรรค์เป็นกุศลและมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม การกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี การลดความขัดแย้งและการให้ขวัญกำลังใจต่อกันเพื่อให้สังคมโดยส่วนรวมมีความสุข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, น. 45) ได้กล่าวไว้ว่า มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554, น.19) ให้ความหมายของคำว่า จิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

กรรยา พรรณนา (2559, น.13) ได้ให้ความหมายของ “จิตสาธารณะ” ว่า หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน การคิดในสิ่งที่ดี ประพฤติดี ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน การรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น การไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า จิตสาธารณะ คือ จิตสำนึกที่คิดหรือทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้ความร่วมมือในการกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยแก้ปัญหาตามกำลังความสามารถที่ตนมี โดยไม่หวังผลตอบแทน ในการศึกษาครั้งนี้ จิตสาธารณะ ได้แก่ การรับผิดชอบต่อส่วนรวม การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อไม่เห็นแก่ตัว การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

2.2 ความสำคัญของจิตสาธารณะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 ว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยคนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้คือ กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะทางสังคม คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน รวมถึงการรู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการมีจิตสาธารณะที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การรู้จักดูแลของส่วนรวม รวมถึงรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ โดยให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด จิตสาธารณะ เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 1 ใน 8 ที่สถานศึกษาต้องเน้น โดยหวังให้นักเรียนได้ซึมซับสิ่งดีๆ จากการทำกิจกรรมและเป็นนิสัยติดตัวไปจนโตเพราะถ้าสังคมมีคนที่มีจิตสาธารณะมากมายมีความเห็นอกเห็นใจกันจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2555, น. 6-7)

สุรพงษ์ มาลี เขียนไว้ในข้อเขียนเรื่อง Howard Gardner กับจิตสาธารณะ อีกมุมมองหนึ่งของแนวคิดทฤษฎีมนุษย์ (วารสารข้าราชการ หน้า 62-67 ปีที่ 52 เดือน พ.ย.- ธ.ค. 50) Howard Gardner ใช้แทนด้วยคำว่า “จิต” (Mind) ทั้ง 5 ประการที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทุกๆด้านในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งจิตทั้ง 5 นั้นประกอบไปด้วย

1. จิตแห่งวิทยาการ (Disciplined Mind) หมายถึง “การเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น”

2. จิตแห่งการสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) หมายถึง “การสังสม ต่อยอด และ สร้างนวัตกรรมความรู้”
3. จิตแห่งการสร้างสรรค์ (Creating Mind) ที่เชื่อว่า “ความคิดสร้างสรรค์ด้วยการหมั่นฝึกฝน”
4. จิตแห่งความเคารพ (Respectful Mind) หมายถึง “การเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น”
5. จิตแห่งคุณธรรม (Ethical Mind) อันสรุปได้ว่า “ความรู้คู่คุณธรรม นำการพัฒนา”

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรมและสังคม สัจจกร (2543, น. 22-23) ได้กล่าวว่า การที่คนมาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน คนในสังคมมีหน้าที่แตกต่างกันไป ถ้าคนในสังคมขาดจิตสำนึกสาธารณะ นอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัวและองค์กรแล้ว การขาดจิตสำนึกสาธารณะ ยังมีผลกระทบต่อชุมชนระดับประเทศและระดับโลก ผลกระทบต่อบุคคล ทำให้เกิดปัญหา คือ สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาความสามัคคีลดน้อยลง ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา การแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในองค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของลดลง ระดับชุมชน ทำให้ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ ชุมชนมีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้นไม่เกิดการพัฒนาและยั่งยืนไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่จะไปแก้ปัญหา เพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตนเองเป็นเรื่องใหญ่ขาดคนอาสาพาการพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์สินเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่นในระดับโลก ถ้าบุคคลขาดจิตสำนึก จะทำให้เกิดการเอาเปรียบระหว่างประเทศทำให้เกิดปัญหาในระดับต่างๆ ดังนี้ คือเกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกันกลัวประเทศอื่น โจมตีจึงมีอาวุธที่รุนแรง มีคุณภาพในการทำลายสูงไว้ในครอบครองเพื่อข่มขู่ประเทศอื่นและเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้มที่จะการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางการสงครามในการตัดสินปัญหาเกิดคลื่นแกล้ง แกร่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบทางการค้าทำให้ประเทศด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศของตนเกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติต่างเผ่าพันธุ์ หรือต่างท้องถิ่น มองชนชาติอื่นๆ เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญหรือมีศักดิ์ศรีด้อยกว่าเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตนเอง ถูกดูถูกหรือเป็นปรปักษ์ต่อชาติอื่นเสียสละในเชิงวัตถุระดับหนึ่งถ้าผู้บริหารขาดจิตสำนึกสาธารณะจนกลายเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน จะเกิดการเอาเปรียบองค์กร เห็นแต่ประโยชน์ของกลุ่มและพวกพ้อง องค์กรมีปัญหามาตามมา

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญ การปลูกฝังจิตสาธารณะควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝัง และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างยิ่ง เพราะเด็กยังเป็น ไม้อ่อนที่ดัดง่าย ถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังที่ดีได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาให้มีจิตสาธารณะตั้งแต่ ในระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน โดยมีเทคนิคและกระบวนการที่หลากหลายวิธี จะช่วยให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคี พร้อมทั้งจะอาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม ใช้อสิ่งของสาธารณะสมบัติอย่างรู้คุณค่า ไม่ทำลาย ไม่สร้างความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นกับคนอื่น รู้จักการแบ่งปันเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะได้ไม่สร้างปัญหาไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่นไม่เห็นแก่พรรคพวกของตน ปัญหาต่างๆจะลดลง อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมอย่างมีความสุขกาย สบายใจตลอดจนเป็นประชาชนที่ดี ที่เหมาะสมของครอบครัว สังคม และประเทศชาติสืบต่อไป

2.3 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะมี 3 องค์ประกอบดังนี้ (สมชาย โพธิ์สิตาและคณะ 2540 , น.14-15 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2552, น.19)

องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม กำหนดตัวชีวิตดังต่อไปนี้

1. การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้อของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่
2. ลักษณะการใช้ของส่วนรวม รู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างทะนุถนอม

องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือเป็นหน้าที่ ที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ กำหนดตัวชีวิตจาก

1. การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม
2. การรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มกำหนดตัวชีวิตดังต่อไปนี้

1. การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน
2. การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรมนั้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ มีองค์ประกอบสำคัญหลักๆอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม การเคารพสิทธิในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และ การเคารพสิทธิในการใช้ของ

2.4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดจิตสาธารณะ

การมีจิตสาธารณะนั้นเป็นสิ่งที่เกิดตามวิถีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล สภาพแวดล้อมต่างๆ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลดังที่ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร (2543, น. 13) ได้สรุปไว้ว่า จิตสำนึกสาธารณะ หรือจิตสำนึกทางสังคม อยู่ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับภาวะทางสัมพันธภาพของมนุษย์ภาวะทางสังคมเป็นภาวะที่ลึกซึ้งที่มีผลต่อจิตสำนึกด้านต่างๆของมนุษย์เป็นภาวะที่ได้อบรมกล่อมเกลาและสะสมอยู่ในส่วนของการรับรู้ที่ละเอียดที่ละน้อยทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลาย ภาวะแวดล้อมทางสังคมนี้เริ่มตั้งแต่พ่อแม่ พี่น้อง ญาติ เพื่อน ครู สื่อมวลชน บุคคลทั่วไป ตลอดจนระดับองค์กร วัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งภาวะแวดล้อมด้านสื่อสารมวลชน และส่วนที่กำกับสำนึกของบุคคล คือการได้สัมผัสจากการใช้ชีวิตที่มีพลังต่อการเกิดสำนึก เช่นการไปโรงเรียนไปทำงาน คู่ละคร ฟังผู้คนสนทนากัน รับรู้เหตุการณ์บ้านเมือง ขัรบรฝากรจราจรที่แออัด

2. ปัจจัยภายใน สำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายใน หมายถึง การคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจเพื่อขัดเกลาตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่งโดยเกิดจากการรับรู้จากการเรียนรู้ การมองเห็นการคิดแล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด ก็จะมีการฝึกฝนและสร้างสมสำนึกเหล่านั้น

ดังนั้นการมีจิตสาธารณะเกิดจากทั้งสองปัจจัยร่วมกันระหว่างปัจจัยภายนอกและภายใน เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องกัน จิตสาธารณะที่มาจากภายนอกเป็นการเข้ามาโดยธรรมชาติ กระแทกกับความรู้สึกรู้สึกของบุคคลแล้วกลายเป็นจิตสาธารณะ แต่จิตสาธารณะที่เกิดจากปัจจัยภายในเป็นความจงใจ ระลึกรู้ตนเองเป็นจิตสำนึกที่สร้างขึ้นเอง

2.5 คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

ยุทธนา วรณปิติกุล (2542, น. 181-183) กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะไว้ ดังนี้

1. การทุ่มเทและอุทิศตน มีความรับผิดชอบสังคม บุคคลไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามสิทธิเท่านั้นแต่ต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคมด้วย อาทิ ถ้าต้องการให้ผู้แทนราษฎรมีความรับผิดชอบต่อความต้องการและประโยชน์ของประชาชนก็ต้องให้

ความใส่ใจ และติดตาม ไม่เพียงทำการหย่อนบัตรเลือกตั้งเท่านั้น ต้องเสียสละเวลาให้ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการเมืองระดับท้องถิ่นและในสถาบันต่างๆ

2. เคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล จากกระแสปัจเจกชนนิยม ส่งผลให้คนในสังคมมีลักษณะปิดกั้นตนเอง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น เลือกรับเฉพาะกลุ่มที่มีความเหมือนกันไม่สนใจการเมือง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจของสังคม เพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมเกิดข้อขัดแย้งโดยอาศัยเสียงข้างมาก ไม่คำนึงประโยชน์ของส่วนรวม ดังนั้น ผู้มีจิตสำนึกสาธารณะต้องเป็นพลเมืองในฐานะที่เป็นเอกลักษณ์ทางการเมืองสมัยใหม่ มีความอดทน โดยตระหนักว่าการมีส่วนร่วมไม่ทำให้ได้สิ่งที่ต้องการเสมอไป ต้องเคารพและยอมรับความแตกต่างหลากหลาย และหาวิธีอยู่ร่วมกับความขัดแย้ง โดยการแสวงหาทางออกร่วมกัน การจำแนกประเด็นปัญหา การใช้เหตุผลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การตัดสินใจ ต้องมีการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันให้มากที่สุดเพื่อหาข้อยุติ สร้างการเข้าร่วมรับรู้ ตัดสินใจและฉันทกกำลังเพื่อให้เกิดการยอมรับจากทุกฝ่าย

3. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม คนในสังคมต้องคิดถึงการเมืองในฐานะกิจการเพื่อส่วนรวมและเพื่อคุณธรรมมากขึ้น

4. การลงมือกระทำ การวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้น ต้องลงมือทำ โดยเริ่มจากครอบครัวในการวางพื้นฐานให้การอบรมด้านจริยธรรมของพลเมือง สถาบันการศึกษาไม่เพียงเป็นสถานที่ฝึกทักษะและให้ความรู้ยังต้องรับช่วงต่อการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมต่อครอบครัว เครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อนบ้าน ที่ทำงาน เชื่อมโยงบุคคลที่สนใจเรื่องของตนเข้าเป็นกลุ่มที่ใส่ใจผู้อื่น ช่วยดำรงรักษาประชาคม สังคม และกฎจริยธรรม รวมทั้งสถาบันที่มีอิทธิพลสูงต่อสังคม คือสถาบันศาสนาและสื่อมวลชนนับว่าเป็นบทบาทสำคัญในการร่วมสร้างให้สังคมแข็งแรง

ระดับของจิตสาธารณะ มี 3 ระดับ ดังนี้

1. จิตสาธารณะระดับครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างญาติ พี่น้อง การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

2. จิตสาธารณะระดับชุมชน ได้แก่ การแบ่งปัน การช่วยเหลือเกื้อกูล และการดูแลชุมชน

3. จิตสาธารณะระดับสังคม ได้แก่ ความร่วมมือ ร่วมใจ สามัคคี การมีส่วนร่วมงานทางสังคมงานบุญ งานประเพณีต่างๆ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ คือผู้ที่ทุ่มเทอุทิศตน มีความรับผิดชอบต่อสังคม เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ลงมือกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3. นิทาน

3.1 ความหมายของนิทาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น. 588) ให้ความหมายไว้ว่า “นิทาน คือ เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก และนิทานอีสป เป็นต้น”

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2557) อธิบายคำว่า นิทาน ไว้ดังนี้ นิทาน (บาลี : นิทาน, อังกฤษ: Fable) ในภาษาไทย มีใช้อย่างน้อย 2 ความหมาย คือ นิทาน เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา กล่าวได้ว่าเป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุด นิทานอาจมีกำเนิดพร้อม ๆ กับครอบครัวของมนุษยชาติ มูลเหตุที่มาแต่เริ่มแรก คงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงแล้วเล่าสู่กันฟัง มีการเพิ่มเติมเสริมแต่งให้พิสดารมากยิ่งขึ้น จนห่างไกลจากเรื่องจริง กลายเป็นนิทานไป การเขียนนิทานในความหมายแรก อาจเป็นการเขียนจากจินตนาการก็ได้

ความหมายอย่างที่สองเป็นความหมายที่ยืมเอาคำในภาษาบาลีในพระพุทธศาสนา มาใช้นั่นเอง เพราะนิทานในพระพุทธศาสนาจะกล่าวถึงเรื่องต้นเหตุย้อนหลังไปนานมาก จนบางอย่างที่เคยมีในยุคหนึ่ง ๆ ไม่ปรากฏให้คนในยุคนี้ได้พบเห็นอีกแล้ว ท่านจึงอนุโลมเอาศัพท์มาใช้เทียบกับนิยายปรัมปราให้เรียกว่า นิทาน ไปด้วยแต่ความจริงแล้ว คำว่า นิทาน ดังเดิมที่มาจากพระพุทธศาสนานั้นจะหมายถึงเรื่องที่เคยมีอยู่จริง ๆ เท่านั้น ไม่ใช่เรื่องแต่งขึ้นแต่ประการใด นิทานนั้นยังแบ่งเป็นประเภทได้หลากหลาย เช่น นิทานสั้น, นิทานภาษาอังกฤษ, นิทานอีสป เป็นต้น

นุชรินทร์ ภิญโญ (2550, น. 20) กล่าวว่า นิทาน เป็นเรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมา หรือแต่งขึ้นใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่ออบรมสั่งสอนและเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ยุณีย์ กอนพ่วง (2551, น. 16) ให้ความหมายว่า นิทาน เป็นเรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาหรือแต่งขึ้นใหม่ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์และสอดแทรกความคิดพร้อมทั้งเป็นสื่อช่วยในการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาของนิทาน

สรุปได้ว่า นิทาน คือ เรื่องเล่าที่มีการเล่าสืบต่อกันมา อาจมีการแต่งเติมเนื้อเรื่องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เนื้อหาสาระของนิทานช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม ก่อให้เกิดจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์

3.2 ประเภทของนิทาน

นิทานจำแนกเป็นประเภท ได้ดังนี้ (ประคอง นิมมานเหมินท์ 2554, น.135-143)

1. ตำนานปรัมปรา หมายถึง เรื่องเล่าที่อธิบายความเป็นมาของโลกและจักรวาล กำเนิดมนุษย์ สัตว์และพืช บางเรื่องอธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน จันทรคราส กลางวัน กลางคืน เกิดขึ้นได้อย่างไร เรื่องราวต่างๆเหล่านี้อธิบายโดยแสดงถึงความเชื่อทางศาสนา จึงมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับเทพและบุคคลที่มีลักษณะกึ่งคนกึ่งเทพหรือสืบเชื้อสายจากเทพด้วยบางครั้ง เรียกนิทานประเภทนี้ว่า เทวปกรณัม
2. นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย เป็นเรื่องที่ประกอบด้วยสิ่งมหัศจรรย์ อิทธิปาฏิหาริย์ เช่น เหาะเหินเดินอากาศ การใช้อาวุธวิเศษ ใช้เวทมนตร์คาถา อาจมีตัวละครที่ไม่ใช่มนุษย์ซึ่งไม่เคยปรากฏให้เห็นจริง เช่น แม่มด ยักษ์ นางฟ้า
3. นิทานชีวิต มีเนื้อหาอยู่ในโลกของความเป็นจริง มีการระบุชื่อตัวละครและสถานที่อย่างชัดเจน ตัวอย่างของนิทานประเภทนี้มีอยู่หลายเรื่องใน นิทานอาหรับราตรี
4. นิทานวีรบุรุษหรือตำนานวีรบุรุษ เป็นการเล่าถึงการผจญภัยและความกล้าหาญของพระเอก ซึ่งเป็นวีรบุรุษที่มีความสามารถเหนือมนุษย์
5. นิทานประจำถิ่น หรือตำนานประจำถิ่น คือ เรื่องเล่าที่อธิบายความเป็นมาของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ บางเรื่องเกี่ยวข้องกับบุคคลในประวัติศาสตร์ บางเรื่องเกี่ยวข้องกับเทวดา สัตว์ หรือผีसाง
6. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องเล่าที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ เช่น อธิบายความเป็นมาของดวงดาวบางดวงบางกลุ่ม หรือความเป็นมาของเงาคำที่ปรากฏอยู่บนดวงจันทร์ แต่ละชาติมีเรื่องเล่าอธิบายความเป็นมาของสิ่งต่างๆไม่เหมือนกันแล้วแต่จินตนาการของคนในสังคมนั้นๆ
7. นิทานสัตว์ เป็นเรื่องเล่าที่มีสัตว์เป็นตัวละครเอก โดยแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดนั้นและความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง นิทานสัตว์บางเรื่องแสดงให้เห็นความกตัญญูรู้คุณของสัตว์
8. นิทานคติ เป็นนิทานที่เล่าโดยเจตนาให้ข้อคิดด้านคุณธรรมหรือจริยธรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น นิทานอีสป ซึ่งเป็นนิทานที่ให้ข้อคิดที่ดีแก่ผู้อ่านผู้ฟัง ตัวละครในนิทานอีสป ล้วนเป็นสัตว์ทั้งสิ้น
9. นิทานขำขัน หรือมุกตลก นิทานประเภทนี้มักเป็นเรื่องขนาดสั้น ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญอยู่ที่ความไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ อาจเป็นเรื่องที่แสดงถึงความโง่เขลา ความฉลาดหรือความเกียจคร้านอย่างนึกไม่ถึง

10. นิทานศาสนา คือ เรื่องเล่าที่เกี่ยวกับศาสนาซึ่งไม่มีในคัมภีร์ทางศาสนา เช่น ชาวคริสต์บางกลุ่มมีเรื่องเล่าว่า พระเจ้าปลอมตัวเป็นขอทานเพื่อทดสอบความมีน้ำใจของคน ส่วนผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาในบางท้องถิ่นของประเทศไทย ก็มีเรื่องเล่าว่า พระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาในที่ต่างๆ ในท้องถิ่นของตน

11. นิทานเรื่องผี เป็นนิทานที่เล่าเกี่ยวกับผีที่มาหลอกหลอนด้วยวิธีการต่างๆ ซึ่งผู้ฟังเมื่อฟังแล้วจะเกิดความกลัว แต่ก็ชอบฟัง

12. นิทานเข้าแบบ นิทานประเภทนี้มีแบบแผนในการเล่าพิเศษกว่านิทานประเภทอื่น ส่วนมากเป็นเรื่องสำหรับเด็กฟังสนุกๆ มีหลายแบบ เช่น นิทานลูกโซ่ นิทานไม่รู้จบ นิทานลูกโซ่ เป็นนิทานที่เล่าถึงเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละคร ที่มีความเกี่ยวโยงกันเป็นทอดๆ บางทีก็วนกลับมาสู่จุดเริ่มต้น หรือมีการแจกแจงสิ่งต่างๆ เรียงตามลำดับ ส่วนนิทานไม่รู้จบ เนื้อเรื่องจะไม่บอกอะไรมา แต่เล่าได้ไม่รู้จบ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา มีการแบ่งได้หลายประเภท เช่น ตำนานปรัมปรา นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย นิทานชีวิต นิทานวีรบุรุษ นิทานประจำถิ่น นิทานอธิบายเหตุ นิทานสัตว์ นิทานคติ นิทานขำขันหรือมุกตลก นิทานศาสนา นิทานเรื่องผี รวมถึงนิทานเข้าแบบ ซึ่งนิทานแต่ละประเภทนั้นล้วนมีคุณค่า ให้ทั้งความสนุกสนานและเป็นคติสอนใจผู้ฟัง ใช้เป็นสื่อในการอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี

3.3 องค์ประกอบของนิทาน

1. แนวคิด แนวคิดของเรื่องนิทาน มักพบว่ามีความง่ายไม่ลึกซึ้งมาก เช่น แนวคิดเรื่อง ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว แม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง

2. โครงเรื่อง นิทานมักมีโครงเรื่องสั้น กระชับ เรียบง่ายไม่ซับซ้อน เป็นลักษณะเรื่อง เล่าธรรมดา โดยดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง

3. ตัวละคร ไม่ควรมีหลายตัว เพราะเรื่องสั้นๆจะน่าอ่านกว่าเรื่องยาว ตัวละครที่นำมาแต่งมิได้หลากหลาย เช่น มนุษย์ สัตว์ เทพเจ้า นางฟ้า อมนุษย์

4. ฉาก เป็นภาพจินตนาการที่ผู้เขียนสร้างสรรค์ขึ้น และต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

5. บทสนทนา ตัวละครในเรื่องควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย มีความสนุกสนาน ชวนให้ติดตาม

6. คติ นิทานที่ดีต้องมีข้อคิดเกี่ยวกับชีวิต เพื่อเป็นการปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมแก่ผู้อ่านซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็ก ในตอนท้ายเรื่องมักสรุปคติข้อคิดต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจผู้อ่านด้วย

สรุปได้ว่า นิทานที่ดีและมีคุณภาพต้องมีองค์ประกอบของนิทาน คือแนวคิดของเรื่อง โครงเรื่องต้องสั้น กระชับ เข้าใจง่าย เนื้อเรื่องชวนติดตาม ตัวละครไม่มากเกินไป หากต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง บทสนทนาควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีการดำเนินเรื่องตามลำดับขั้นตอนตอนสุดท้ายของเรื่องต้องมีข้อคิด คติเตือนใจเพื่อให้นิทานมีคุณค่ายิ่งขึ้น

3.4 คุณค่าของนิทาน

เกริก ยूनพันธ์ (2543 , น. 55-56) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานไว้ 10 ข้อ ดังนี้

1. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า
 2. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกร่วมขณะฟัง ทำให้เขาเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและสดชื่นแจ่มใส
 3. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่า ที่มีความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่า เล่าเรื่องที่มีขนาดยาว
 4. เด็กๆ หรือผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เด็กๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น
 5. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้ มองโลกในแง่ดี
 6. นิทานจะทำให้เด็กๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้
 7. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กๆ หรือผู้ฟังได้โดยการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
 8. เด็กๆ และผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
 9. นิทานช่วยส่งเสริมจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง
 10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กๆ และผู้ฟัง ได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้องการออกเสียง การกระดกนิ้วตัว ร เรือ และ ล ลิง ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542, น.57-59) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานในวารสารจอมบึง ดังนี้
1. นิทานช่วยสร้างเสริมพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้กับเด็ก

1.1. พัฒนาการทางกาย เมื่อเด็กได้ฟังนิทานเด็กจะเลียนแบบการปฏิบัติตัวตามตัวละครเอกหรือสาระที่ได้จากนิทาน เพราะเด็กอยากเป็นคนกล้า คนเก่ง มีความมั่นใจและกล้าแสดงออกตามตัวละครหรือเนื้อเรื่องในนิทานนั้น เนื้อหาสาระของนิทานจะเป็นเครื่องช่วยเสริมความให้ผู้ฟังปฏิบัติตามก่อให้เกิดผลดีต่อพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างยิ่ง

1.2 พัฒนาการทางอารมณ์ ในขณะที่ฟังนิทาน ผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน มีอารมณ์สงบเยือกเย็น ช่วงความสนใจยาวนานขึ้น มีความสำรวมใจ มีจิตใจจดจ่อต่อเนื้อหาในนิทาน พร้อมทั้งจะสร้างจินตนาการของตนเองเป็นผลทำให้ผู้ฟังกล้าคิดกล้าแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง เกิดความมั่นใจ รวมทั้งซัดเซยสิ่งๆที่ตนเองขาด ทำให้เกิดผลดีทางอารมณ์

1.3 พัฒนาการทางสังคม รูปแบบของการเล่านิทานเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟัง ซึ่งจะแสดงออกทางน้ำเสียง ลิลาท่าทางที่เป็นกันเอง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่สนุกสนานผสมผสานกับความรู้ ศิลธรรมจรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคม ทำให้ผู้ฟังเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคม มีความพร้อมในการคบค้าสมาคมกับบุคคลอื่นๆ รู้จักการรวมกลุ่ม เกิดการสนิทสนมระหว่างผู้ฟังด้วยกันและระหว่างผู้ฟังกับผู้เล่า รู้จักการรอคอย รู้มารยาทในสังคมที่ควรปฏิบัติ จึงถือได้ว่านิทานช่วยสร้างพัฒนาการทางสังคมของเด็กอย่างดี

1.4 พัฒนาการทางสติปัญญา นิทานเป็นสิ่งเสริมสร้างสติปัญญาได้อย่างชัดเจน เช่น ผู้ฟังต้องฝึกจับใจความสำคัญของเรื่อง มีทักษะในการใช้ภาษาไทย โดยใช้เรื่องที่เล่าเป็นต้นแบบ รู้จักเรียบเรียงถ้อยคำในการโต้ตอบระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง เพิ่มพูนคำศัพท์และขยายประสบการณ์ของตนเองให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. นิทานช่วยเสริมสร้างและปรุงแต่งบุคลิกภาพ เมื่อผู้ฟัง ฟังนิทานแล้วเกิดความรู้สึกประทับใจ ผู้ฟังจะนำตัวแบบที่ปรากฏในนิทานที่ตนเองประทับใจนั้นมาปรุงแต่ง เสริมสร้างบุคลิกภาพของตนเองให้ดีขึ้นได้

3. นิทานช่วยแก้ไขพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เนื้อหาในนิทานมักจะเปรียบเทียบตัวละครที่ดีและเลวให้เห็นเสมอๆ เมื่อเด็กได้ฟังนิทานก็จะสรุปได้ว่าตัวแบบไหนในนิทานแบบใดที่สังคมยอมรับ เด็กก็จะนำตัวแบบที่สังคมยอมรับนั้นมาปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นการใช้พฤติกรรมของเด็กคนนั้นให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้อีกด้วย

4. นิทานช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า นิทานเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ ขนบธรรมเนียม เป็นสื่อในการถ่ายทอดวัฒนธรรมสิ่งต่างๆ ฉะนั้นนิทานอาจให้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ต่างไปจากสังคมที่ผู้ฟังอาศัยอยู่ ทำให้ผู้ฟังมีความรู้ในเรื่องที่ตนไม่เคยรู้มาก่อน

5. นิทานช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและเร้าความสนใจ โดยธรรมชาติเด็กจะชอบฟังนิทาน เพราะเนื้อเรื่องในนิทานจะมีความเคลื่อนไหวที่ตรงประเด็น จับใจ ไม่เยิ่นเย้อ ดังนั้นเมื่อนิทานให้เด็กฟัง เด็กจะสนใจ ทำให้ผู้เล่าสามารถใช้นิทานชักจูงความสนใจของเด็กให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของผู้เล่าได้

6. นิทานสร้างสมาธิ และเปลี่ยนบรรยากาศ ขงที่เด็กเคร่งเครียดกับกิจกรรมบางอย่างทำให้เกิดความอ่อนล้า การเล่านิทานจะช่วยเปลี่ยนบรรยากาศ ทำให้เด็กกระฉับกระเฉง ว่องไว และสามารถใช้นิทานในการสร้างสมาธิให้กับเด็กได้อีกด้วย

7. นิทานช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน พระครูวิจิตรธรรมโกศล (2537, น.8-9) กล่าวว่า นิทานก็เหมือนนิยายหรือเรื่องที่น่าสนใจเล่าสู่กันฟังใน โอกาสต่างๆ เป็นสื่อนำไปสู่ความสนใจ ช่วยให้เรื่องที่เล่านั้นเกิดมโนธรรมเป็นรูปธรรม และคงไม่มีใครปฏิเสธว่านิทานไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิต เพราะ นิทานเป็นกาวใจระหว่างคุณตาคุณยายกับหลานๆ นิทานเป็นรางวัลความเชื่อฟังที่พ่อแม่จะให้กับลูก นิทานเป็นสื่อการสอนอันแสนวิเศษของครู นิทานเป็นคู่มือหรืออุปกรณ์สำคัญของนักสอน นักพูด นักเผยแพร่

ดังนั้นอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า นิทานสื่อที่มีคุณค่าต่อบุคคลทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กในวัยเรียน นิทานสามารถช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทั้งทางกายและจิตใจของมนุษย์ ส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย สร้างความผูกพันครอบครัวให้มีความอบอุ่น

3.5 ลักษณะของหนังสือนิทานสำหรับเด็ก

อรอนงค์ โชคสกุล และ ศรีอำพร ประทุมพันธ์ (2544, น. 10 -12) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือนิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

1. เนื้อหาของหนังสือ ต้องมีความเหมาะสมกับวัย ระดับและความสนใจของเด็ก เนื้อหาจะต้องมีความสนุกสนาน มีการดำเนินเรื่องน่าสนใจ ไม่ใช้การบรรยายมากเกินไปไม่ทำให้น่าเบื่อ เด็กเล็กๆ ควรมีเนื้อหาเล็กน้อยใน 1 หน้า ถ้าเป็นเด็กที่โตขึ้นเนื้อหาจะเพิ่มขึ้นตามวัยของเด็กได้แต่ต้องดูความเหมาะสมเป็นเกณฑ์ในการทำเนื้อหา

2. เนื้อหาต้องมีแก่นของเรื่องหรือวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เนื้อหาของหนังสือนิทานควรมีความคิดรวบยอดเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เข้าใจง่ายไม่สับสน ส่วนเนื้อหานิทานของเด็กที่กำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะมีความคิดรวบยอดมากกว่าหนึ่งก็ได้ แต่สอดคล้องกันอย่างมีระบบและมีความเหมาะสมกลมกลืน

3. เนื้อหาจะต้องมีรูปแบบชัดเจน เช่น จะเขียนเนื้อหาเป็นบทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ก็ควรจะกำหนดคิให้แน่นอนก่อนจะลงมือเขียน นอกจากจะกำหนดการเขียนเนื้อหาเป็นบท

ร้อยแก้วหรือร้อยกรองแล้ว ยังจะต้องกำหนดให้ชัดเจนอีกว่าจะเขียนเนื้อหาในรูปแบบใด เช่น นิทาน นิทานเรื่องสั้น เรื่องสั้น บทละคร บทกวีเรื่อง สารคดี เป็นต้น

4. จำนวนภาษา ลักษณะการเขียนประโยคในหนังสือเด็ก จำนวนภาษาและประโยคที่จะนำมาเขียนในหนังสือเด็กจะต้องเป็นภาษาง่ายๆ อ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมายได้ โดยไม่ต้องนำมาแปลอีกครั้งและการเขียนทุกคำจะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เด็กๆ จะได้นำไปใช้อย่างถูกต้องทั้งในด้านการเขียนและการนำไปใช้

5. ภาพประกอบที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก การใช้ภาพประกอบที่ในหนังสือสำหรับเด็กมีหลายวิธี เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพตัดปะ เป็นต้น ในการนำภาพมาประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้จัดทำจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เพื่อจะทำภาพได้อย่างเหมาะสมตามความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เช่น เด็กก่อนวัยเรียน (อายุ2-6ขวบ) ควรเป็นหนังสือที่มีภาพมาก ๆ ไม่จำเป็นต้องมีภาพประกอบทุกหน้า

6. ขนาดตัวอักษรและขนาดของรูปเล่ม ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กขนาดตัวอักษรที่ใช้ในเนื้อเรื่องควรจะให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น เด็กก่อนวัยเรียน ใช้ตัวอักษรโตขนาดประมาณ 20 -30 พอยท์ (ประมาณ 1/2 ซม.) และตัวอักษรที่ใช้ไม่ควรเป็นตัวอักษรลวดลาย ควรเป็นตัวอักษรที่มีรูปแบบที่ชัดเจน อ่านง่าย การเขียนตัวอักษรแต่ละตัวถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เด็กวัยที่สูงขึ้น ตัวอักษรจะมีขนาดลดลงได้ตามความเหมาะสม สำหรับขนาดของรูปเล่มหนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป จำนวนหน้าก็เช่นเดียวกันต้องมีจำนวนเหมาะสมกับวัยเด็ก

จำนวนหน้าของหนังสือสำหรับเด็กที่นิยมจัดทำกัน คือ มีจำนวน 8-16 หน้า สำหรับเด็กวัย 2-5 ขวบ จำนวน 16-32 หน้า สำหรับเด็กวัย 6-11 ขวบ

การจัดทำขนาดรูปเล่มจะเป็นแนวนอนหรือแนวตั้งก็ได้ ในการจัดทำรูปเล่ม การเข้าเล่มก็เป็นส่วนสำคัญเพราะถ้าเราทำรูปเล่มไม่แข็งแรง จะทำให้หนังสือขาดได้ง่าย ไม่สะดวกในการนำไปอ่านของเด็กๆ ปกของหนังสือจึงควรใช้กระดาษหนาทำปกแข็งเพื่อ ความแข็งแรงและคงทน นอกจากลักษณะหนังสือสำหรับเด็กที่กล่าวมาแล้ว ในตอนท้ายสุดของหนังสือสำหรับเด็ก อาจจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและมีความสัมพันธ์กับหนังสือให้เด็ก ๆ ได้ทำกิจกรรมนั้น ๆ หลังจากอ่านหนังสือสำหรับเด็กจบแล้ว เช่น คำอธิบายศัพท์ คำถาม แบบฝึกหัด เกม หนังสืออ้างอิง เป็นต้น

สรุปได้ว่า หนังสือนิทานสำหรับเด็กต้องมีลักษณะ ดังนี้คือ เนื้อหาของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับวัย มีแก่นหรือวัตถุประสงค์ชัดเจน มีรูปแบบชัดเจนว่าเป็นร้อยแก้วหรือ

ร้อยกรองการใช้สำนวนภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีภาพประกอบ ขนาดตัวอักษรและรูปเล่มเหมาะสมกับวัยของเด็ก

4. สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดให้วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.2 ตัวชี้วัดชั้นปี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวชี้วัดชั้นปี ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน
2. เถล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นอื่น
3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

จริง

4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นครูผู้สอนต้องให้นักเรียนได้ฝึกแสดงความคิดเห็นรวมทั้งวิเคราะห์วรรณคดีวรรณกรรมที่อ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงของผู้เรียนได้ ผู้ศึกษาจึงสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาและวิเคราะห์ความสอดคล้องกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ท 5.1 และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชัย สัตตะนันท์ (2552) ได้ศึกษาผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทุ่งสว่าง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่าง 22 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80.58/81.25 เป็นไปตามเกณฑ์ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ (3) เจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5

ศศิธร สุภสร (2553) ได้พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำยากในบทเรียนโดยใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนรัตนอนุบาลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 43 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 2) แผนการเรียนรู้พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำยากในบทเรียน 3) แบบทดสอบทักษะการอ่านและเขียนคำยากในบทเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) อัตราการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.70 และ 0.63 คะแนนต่อครั้งจากคะแนนเต็ม 10 คะแนน 3) นักเรียนที่เรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

จันทร์จิรา นทีและเกษตร แก้วภักดี (2554) ได้ศึกษาการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิทานพื้นบ้านล้านนาสำหรับเด็กเพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อายุ 7-12 ปี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิทานพื้นบ้านล้านนาสำหรับเด็ก เป็นสื่อ ที่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 อายุ 7-12 ปี ได้เรียนรู้นิทานพื้นบ้านล้านนา

ประเภทนิทานสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถอนุรักษ์นิทานพื้นบ้านให้สืบทอดต่อไปสู่คนรุ่นหลังได้

สุวพัชร พลหน่วย (2556, น.ง) ได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเที่ยวเซกา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านห้วยผักกะ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 42 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เที่ยวเซกา และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเที่ยวเซกา ประกอบด้วยเนื้อหา 4 เรื่อง ได้แก่ เปิดประตูสู่เซกา เมืองล้ำค่าประเพณี แหล่งดินาท่องเที่ยวและเก็บเกี่ยวของดีจากภูมิปัญญา และ(2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเที่ยวเซกา มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.42/81.33

จากการศึกษาค้นคว้าและงานวิจัยที่เกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สรุปได้ว่าการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อช่วยสอนในเรื่องต่างๆ มีผลช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งยังเป็นสื่อสำหรับการสอนรายบุคคล มีแรงจูงใจในการเรียน เกิดทัศนคติที่ดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าใจเนื้อหาและช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ใช้เวลาเรียนน้อยกว่าการสอนปกติ เนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถแสดงได้ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวีดิทัศน์ ทำให้สามารถจูงใจในการเรียน ได้ดีกว่าการสอนแบบบรรยายปกติ จากความสำคัญและประโยชน์ดังกล่าวของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อาจกล่าวได้ว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ เหมาะที่จะนำไปใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ ผู้ศึกษาจึงมุ่งศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้วนำไปเป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนานวัตกรรม ประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร 2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ศึกษามีดังนี้

2.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อ
วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ (มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ วรรณคดี
และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตัวชี้วัดที่ 1 แสดงความ
คิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน ตัวชี้วัดที่ 3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม
ที่อ่าน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง) เป็นแนวทางในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้
สอดคล้องกับผู้เรียน

2.1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้
เป็นแนวทางสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.1.3 รวบรวมและเรียบเรียงนิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีจิต
สาธารณะ จำนวน 12 เรื่อง

2.1.4 กำหนดโครงเรื่องโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วย นิทาน
ส่งเสริมจิตสาธารณะ 3 เรื่อง ได้แก่

ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ
เรื่องที่ 1 ลูกกระต่ายได้คิด เรื่องที่ 2 บทเรียนของผึ้ง เรื่องที่ 3 หน้าที่ของผีเสื้อ

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ประกอบด้วย
นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 คลื่นยักษ์ เรื่องที่ 2 เศรษฐีเลือกบุตรเขย เรื่องที่ 3 หมูผู้เสียสละ

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ
เรื่องที่ 1 ปลาช่อนตัวใหญ่ เรื่องที่ 2 มิตรภาพ เรื่องที่ 3 สองพี่น้อง

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม ประกอบด้วย
นิทาน 3 เรื่อง คือ ดอกไม้ในสวนสาธารณะ เรื่องที่ 2 ฟ้าถล่ม เรื่องที่ 3 ผู้พิทักษ์ท้องทะเล

2.1.5 ออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามส่วนประกอบของหนังสือแล้วเขียน
เป็น บทหนังสือ (Script)

2.1.6 ดำเนินการจัดสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามบทหนังสือ (Script) ที่เขียนขึ้นและสร้างด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ ในการจัดทำหนังสือ ตกแต่งภาพ จัดทำกิจกรรม บันทึกและจัดทำซีดี

2.1.7 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 คน ตรวจสอบคุณภาพของ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่เหมาะสม ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 (ดัง ในตารางที่ภาคผนวก ข) นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง ดังนี้

- 1) แก้คำอธิบายเนื้อหาบางตอนที่ผิด
- 2) ออกแบบ จัดตัวอักษรและภาพประกอบในแต่ละหน้าให้มีความเหมาะสมและอ่านง่าย
- 3) เปลี่ยนสี ปรับแสงและเพิ่มขนาดตัวอักษร ที่เป็นหัวข้อในแต่ละเรื่องที่ยังขาดความเด่นชัด
- 4) เพิ่มภาพประกอบพื้นหลังของชั้นหนังสือ
- 5) เพิ่มเสียงดนตรีในหน้ากิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
- 6) เพิ่มและตรวจสอบข้อบกพร่องของการเชื่อมโยง ไปแต่ละหน้า และ ส่วนต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสับสน

2.1.8 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปให้นักเรียนประเมิน โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์ สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนรัตน โกสินทร์ สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร แบบประเมินเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แล้วหาค่าเฉลี่ย

2.2 แบบตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา และด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ขึ้น เพื่อจะนำมาปรับปรุงแก้ไขหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มีคุณภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 2.2.1 ศึกษาขั้นตอนในการสร้างแบบตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 2.2.2 ศึกษาคุณสมบัติที่ควรใช้ในการประเมินด้านเนื้อหา และด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 2.2.3 สร้างแบบตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดย กำหนดเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์)

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลมาสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับแบบสอบถามความพึงพอใจ นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนจำนวน 10 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยมาก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน

3.2 ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 หากำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยหากำดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี . 2546, น.221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์
	R	คือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2 หากำเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2551, น. 27)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

4.3 หากำส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2551, น. 45-46)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนทั้งหมด

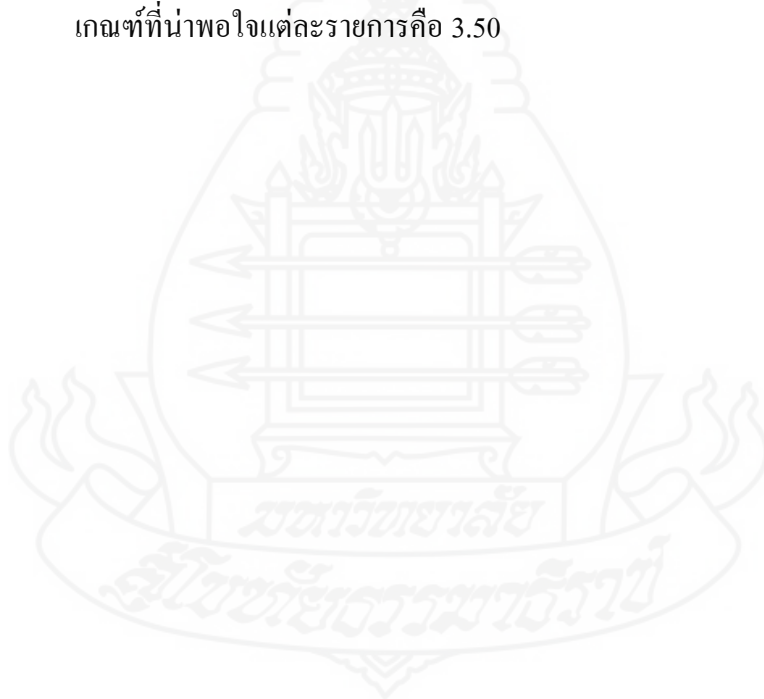
4.4 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

4.4.1 ค่า IOC ของแบบตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีประเด็นการพิจารณาแบบ เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม (+1) ไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม (0) และ แน่ใจว่าไม่เหมาะสม (-1) เกณฑ์ ที่น่าพอใจแต่ละรายการคือ ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

4.4.2 ค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ ดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์ 2551, น. 154)

4.50 – 5.00	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	ความหมาย	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่น่าพอใจแต่ละรายการคือ 3.50

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปลัมภ์) กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ
2. ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ

1. ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปลัมภ์) กรุงเทพมหานคร

1.1 ส่วนประกอบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สารบัญ เนื้อเรื่อง คำศัพท์จากนิทาน คำอธิบายคำศัพท์ ปกหลัง มีภาพประกอบ หนังสือแต่ละตอนมีนิทานตอนละ 3 เรื่องย่อย มีเสียงและดนตรีประกอบ กิจกรรมท้ายเรื่อง เมื่ออ่านนิทานจบแต่ละเรื่องจะมีกิจกรรมท้ายเรื่องระหว่างเรียน พร้อมแจ้งคะแนนผลการทำกิจกรรมในกิจกรรมที่ 1 ทันที ส่วนกิจกรรมที่ 2-5 ให้เขียนคำตอบลงในแบบฝึก

1.2 เนื้อหา

เนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเนื้อหาเป็นนิทานบรรยายแบบร้อยแก้ว ที่ส่งเสริมคุณลักษณะความมีจิตสาธารณะ นิทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีจิตสาธารณะจำนวน 12 เรื่อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วยนิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ 3 เรื่อง ได้แก่

ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ลูกกระต่ายได้คิด เรื่องที่ 2 บทเรียนของฝั่ง เรื่องที่ 3 หน้าที่ของผีเสื้อ

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 คลื่นยักษ์ เรื่องที่ 2 เศรษฐีเลือกบุตรเขย เรื่องที่ 3 หมูผู้เสียสละ

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ปลาซ่อนตัวใหญ่ เรื่องที่ 2 มิตรภาพ เรื่องที่ 3 สองพี่น้อง

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ ดอกไม้ในสวนสาธารณะ เรื่องที่ 2 ฟ้าถล่ม เรื่องที่ 3 ผู้พิทักษ์ท้องทะเล

1.3 กิจกรรม

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ กิจกรรมคำศัพท์จากนิทานเป็นการโยงเส้นจับคู่คำศัพท์กับความหมายที่สัมพันธ์กัน เติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ตรงกับความหมาย สรุปเนื้อเรื่อง โดยการเขียนตอบคำถามและเขียนแผนภาพโครงเรื่อง วิเคราะห์พฤติกรรมตัวละคร บอกลักษณะนิสัยของตัวละคร การวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

1.4 ส่วนเฉลย

ประกอบด้วยส่วนเฉลยในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเฉลยแบบให้ผลย้อนกลับ ส่วนเฉลยแบบปลายเปิดจะอยู่ในคู่มือฉบับสำหรับครู

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์ อุปลัมภ์) กรุงเทพมหานคร

2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ศึกษาได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปลัมภ์) กรุงเทพมหานคร โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 1 คน ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ด้านเนื้อหา

1) จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 2) เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ 3) เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อส่วนรวมอย่างชัดเจน 4) เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน 5) เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 6) คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหา และอธิบายความหมายชัดเจน 7) ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 8) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย 9) กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ 10) กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 11) กิจกรรมมีความหลากหลาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 12) กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1) รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน 2) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร 3) ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น 4) ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ 5) ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ 6) การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม 7) ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 8) ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย 9) ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน 10) ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ด้านเนื้อหา

1) จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 2) เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ 3) เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการอาสา และเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างชัดเจน 4) เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน 5) เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 6) คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหา และอธิบายความหมายชัดเจน 7) ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 8) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย 9) กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ 10) กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 11) กิจกรรมมีความหลากหลาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 12) กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1) รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน 2) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร 3) ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น 4) ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ 5) ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ 6) การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม 7) ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 8) ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย 9) ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน 10) ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว

ด้านเนื้อหา

1) จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 2) เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ 3) เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัวอย่างชัดเจน 4) เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน 5) เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 6) คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหา และอธิบายความหมายชัดเจน 7) ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 8) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย 9) กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ 10) กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 11) กิจกรรมมีความหลากหลาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 12) กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1) รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน 2) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร 3) ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น 4) ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ 5) ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ 6) การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม 7) ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 8) ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย 9) ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน 10) ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

ด้านเนื้อหา

1) จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 2) เนื้อหาสอดคล้อง

กับจุดประสงค์ 3) เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวมอย่างชัดเจน 4) เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน 5) เนื้อหาปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 6) คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหาและอธิบายความหมายชัดเจน 7) ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 8) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย 9) กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ 10) กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 11) กิจกรรมมีความหลากหลาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 12) กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1) รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน 2) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร 3) ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น 4) ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ 5) ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ 6) การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม 7) ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 8) ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย 9) ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน 10) ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ผู้ศึกษานำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง ดังนี้

แก้คำอธิบายเนื้อหาบางตอนที่เขียนสะกดคำผิด ออกแบบจัดตัวอักษรและภาพประกอบในแต่ละหน้าให้มีความเหมาะสมและอ่านง่าย เปลี่ยนสีปรับแสงและเพิ่มขนาดตัวอักษรที่เป็นหัวข้อในแต่ละเรื่อง ที่ยังขาดความเด่นชัด เพิ่มภาพประกอบพื้นหลังของชั้นหนังสือ เพิ่มเสียงดนตรีในหน้ากิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพิ่มและตรวจสอบข้อบกพร่องของการเชื่อมโยงไป แต่ละหน้า และส่วนต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสับสน

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยนักเรียน

นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือแล้วหาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี

การศึกษา 2560 โดยเฉลี่ยพบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.40 ถึง 4.80 และแสดงค่าเฉลี่ยรายข้อ ปากฎดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 คน

	รายการประเมิน	ระดับความ คิดเห็น		ระดับความพึง พอใจ
		\bar{X}	S.D.	
1	เนื้อหาปริมาณเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน	4.60	0.52	มากที่สุด
2	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.52	มาก
3	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสม	4.50	0.53	มากที่สุด
4	ภาษาที่ใช้มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	4.50	0.52	มากที่สุด
5	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม	4.50	0.53	มากที่สุด
6	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน	4.70	0.48	มากที่สุด
7	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม	4.60	0.52	มากที่สุด
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง	4.80	0.42	มากที่สุด
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้	4.80	0.42	มากที่สุด
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยนั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์	4.40	0.52	มาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย		4.58	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 รายการ คือ รายการประเมินข้อที่ 8 เท่ากับ 4.80 ในเรื่องความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง รายการประเมินข้อที่ 9 เท่ากับ 4.80 ในเรื่องผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ วิเคราะห์ได้

ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้มากที่สุด ซึ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้น ได้มีออกแบบจัดตัวอักษรและภาพประกอบในแต่ละหน้าให้มีความเหมาะสม อ่านง่าย เปลี่ยนสี ปรับแสง และเพิ่มขนาดตัวอักษรที่เป็นหัวข้อในแต่ละเรื่องที่ยังขาดความเด่นชัด เพิ่มภาพประกอบพื้นหลังของชั้นหนังสือ เพิ่มเสียงดนตรีในหน้ากิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพิ่ม และตรวจสอบข้อบกพร่องของการเชื่อมโยงไปแต่ละหน้าและส่วนต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รายการประเมินข้อที่ 2 และ 10 เท่ากับ 4.40 ในเรื่องนักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน ผลการประเมินค่าน้อยสุดจาก 10 รายการ โดยมีความพึงพอใจในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก ($\bar{x} = 4.40 - 4.80$) เมื่อพิจารณาระดับค่าความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร สรุปผลการศึกษาเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.1 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.2.2 นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) จำนวน 10 คน ตรวจสอบคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.2.3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1.3.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ต่อคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ

1.3.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของความพึงพอใจ ของนักเรียน จำนวน 10 คน ต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ

1.4 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย หน้าปก คำนำ คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สารบัญ เนื้อเรื่อง คำศัพท์จากนิทาน อธิบายคำศัพท์จากนิทาน ปกหลัง มีภาพและเสียงดนตรีประกอบ มีกิจกรรมท้ายเรื่อง เนื้อหาทั้งหมด 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อไม่เห็นแก่ตัว ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม หนังสือแต่ละตอนมีนิทานตอนละ 3 เรื่องย่อย (2) ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 (3) ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยนักเรียน พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.40 – 4.80 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุบลรัตน์) มีคุณภาพ เนื่องจาก

2.1 การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุบลรัตน์) ผู้ศึกษาสร้างด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ตามกระบวนการออกแบบพัฒนาและประเมินสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ของจินตวิโร คคล้ายสังข์ (2555, น.37-53) มีลำดับขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ (2) การออกแบบ (3) การพัฒนา (4) การนำไปใช้ และ (5) การประเมินผล นอกจากนี้ยังได้ยึดตามโครงสร้างการออกแบบของไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2551, น 17-18) ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างสำคัญ ได้แก่ 1) หน้าปก 2) คำนำ 3) สารบัญ

4.) สารของหนังสือแต่ละหน้า 5.)ปกหลัง และมีการกำหนดโครงเรื่อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนประกอบด้วยนิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ 3 เรื่อง ได้แก่ ตอนที่ 1) การรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ลูกกระต่ายได้คิด เรื่องที่ 2 บทเรียนของผึ้ง เรื่องที่ 3 หน้าที่ของผีเสื้อ ตอนที่ 2) การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 คลื่นยักษ์ เรื่องที่ 2 เศรษฐีเลือกบุตรเขย เรื่องที่ 3 หมูผู้เสียสละ ตอนที่ 3) ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 ปลาซ่อนตัวใหญ่ เรื่องที่ 2 มิตรภาพ เรื่องที่ 3 สองพี่น้อง ตอนที่ 4) การปกป้องและดูแลรักษาทรัพย์สินของส่วนรวม ประกอบด้วย นิทาน 3 เรื่อง คือ ดอกไม้ในสวน สาธารณะ เรื่องที่ 2 ฟ้าถล่ม เรื่องที่ 3 ผู้พิทักษ์ท้องทะเล โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละตอน มีจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนก่อนเรียน เมื่ออ่านจบแต่ละเรื่องจะมีกิจกรรมท้ายเรื่องเพื่อประเมินตนเอง เนื้อหาแต่ละตอนมีภาพประกอบและเสียงดนตรีที่สร้างความสนใจ

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและนักเรียน ผู้ศึกษาได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง นิทานส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุธัมภ์) กรุงเทพมหานคร โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวน 1 คน ตรวจสอบคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 ส่วนการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.40 – 4.80 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีการออกแบบ จัดตัวอักษรและภาพประกอบแต่ละหน้าให้มีความเหมาะสม อ่านง่าย เปลี่ยนสี ปรับแสงและเพิ่มขนาดตัวอักษร ให้เหมาะสมกับวัย มีเสียงดนตรีในหน้ากิจกรรมเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ตรวจสอบข้อบกพร่อง การเชื่อมโยงไปแต่ละหน้า และส่วนต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดลักษณะของหนังสือนิทานสำหรับเด็กของอรอนงค์ โชกสกุลและศรีอำพร ประทุมพันธ์ (2544, น.10-12) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือนิทานสำหรับเด็กไว้ว่า เนื้อหาของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับวัย เนื้อหาต้องมีแก่นเรื่องหรือวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน เนื้อหาต้องมีรูปแบบชัดเจน สำนวนภาษา และลักษณะการเขียนประโยคในหนังสือเด็กต้องเป็นภาษาง่ายๆ ภาพประกอบต้องมีความเหมาะสมตามความสนใจของเด็กแต่ละวัย ขนาดตัวอักษรและขนาดรูปเล่มควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก

นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังมีองค์ประกอบครบถ้วน ซึ่งผู้ศึกษาได้ยึดตามองค์ประกอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของ อัครเดช ศรีมณีพันธ์ (2547) อ้างถึงใน เขมณัญญ์ มิ่งศิริ

กรรม (2559, น.47-49) ซึ่งประกอบด้วย 1) อักษร(Text) หรือข้อความ 2) ภาพนิ่ง(Still Image) 3) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) 4) เสียง(Sound) 5) ภาพวีดิทัศน์ (Video) 6) การเชื่อมโยงข้อมูลแบบปฏิสัมพันธ์กับ (Interactive Links) และการจัดเก็บข้อมูลแบบมัลติมีเดีย ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ช่วยให้การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพ ทำให้สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีภาพประกอบและเสียงดนตรีรวมทั้งมีจุดเชื่อมโยงเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงเนื้อหาของแต่ละเรื่องให้อ่าน เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน หนังสือมีการเรียงลำดับอย่างเหมาะสม เป็นรูปธรรมเข้าใจง่าย ก่อให้เกิดความรู้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้เป็นสื่อสอนซ่อมเสริมและทบทวนเนื้อหาสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้แตกต่างกันทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

3.1.2 ผู้เรียนควรมีพื้นฐานและทักษะเบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน ก่อนที่ผู้เรียนจะศึกษาเนื้อหาบทเรียน ควรศึกษาคำชี้แจงในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่ในหน้าเมนูหลักเสียก่อน เมื่อผู้เรียนเข้าใจวิธีการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นอย่างดีแล้ว จะทำให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนุกกับการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

3.1.3 การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันมีโปรแกรมให้สามารถเลือกใช้หลากหลาย แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของไฟล์ที่นำเข้ามาใช้ร่วมกันในโปรแกรม ทั้งประเภทไฟล์ภาพและเสียง ดังนั้นจำเป็นต้องมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เช่น การออกแบบโครงสร้าง การเตรียมรูปภาพประกอบ การเตรียมเสียงประกอบในประเภทของไฟล์ ที่สามารถใช้กับโปรแกรมการผลิต เพื่อช่วยลดเวลาในการผลิต และลดปัญหาระหว่างการผลิต

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสะดวก พร้อมทบทวนเนื้อหาการเรียนรู้นอกห้องเรียนได้ในลักษณะการเรียนผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลาย สามารถเผยแพร่ให้ผู้สนใจทั่วไปได้เรียนรู้เพราะ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมทักษะของนักเรียนในด้านอื่นๆ เช่น การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการฟัง และ ด้านการคิด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรยา พรรณนา. (2559). *จิตสาธารณะสร้างได้ง่ายนิดเดียว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกริก ยूनพันธ์. (2543). *การเล่านิทาน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เจมส์ ภูมิจิตร์. (2559). *การออกแบบสื่อการศึกษาสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ คุปตะวาทีน. (2554). *การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. ใน *ประมวลชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย (หน่วยที่ 14)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2555). *Desktop Publishing สู่อีบุ๊ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วี พรินท์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2551). *การพัฒนาอีบุ๊กและบทเรียนบนเครือข่าย*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2551). *คู่มือการสร้าง e-book อัจฉริยะเพื่อพัฒนาผลงานวิชาการครู บุคลากรทางการศึกษาและเพื่อการพัฒนาวิชาชีพนักเขียน*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ทรงศักดิ์ ลีมบรรจงมณี. (2542). *การสร้างกราฟิกบนเว็บด้วย Photoshop*. กรุงเทพฯ: เอช เอ็น กรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. (2551). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม: ประสานการพิมพ์.
- บ็อบ ฮาร์ตแมน. (2551). *เรื่องเล่าก่อนเข้านอน เล่ม 5*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์คิดดี.
- ประคอง นิมมานเหมินทร์. (2554). *การจำแนกประเภทนิทานพื้นบ้าน*. ใน *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 4*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

- ปราณี ปราบริปู. (2554). กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมระดับ
ประถมศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย*
(หน่วยที่ 10). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปารัชญา มะโนธรรม. (2551). ผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำแนกหนังสือการ์ตูน
อิเล็กทรอนิกส์เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกิตติ
คุณ. *วารสารวิชาการ ศึกษาศาสตร์*, 9(1), 81-86.
- ปิลันธนา สงวนบุญพงส์. (2542). *การพัฒนาและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อ
ประสม เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์ จำกัด.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) (2553). ราชกิจจา
นุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนที่ 45 ค้นคืนวันที่ 26 มกราคม 2561 จาก [http://person
Mwit.ac.th/01_Statutes/National/Education.pdf](http://person.Mwit.ac.th/01_Statutes/National/Education.pdf).
- พิทสุทธา อารีราษฎร์. (2551). *การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพฑูริย์ ศรีฟ้า. (2551). *e-book หนังสือพูดได้*. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม ลัญจร. (2543). *สำนึกไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
บูรณะชนบทแห่งประเทศไทย.
- ยุณีย์ กอนพวง. (2551). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมเล่นิทานตามกระบวนการของคอล์ป
เสริมสร้างวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- ยุทธนา วุฒิปิติกุล. (2542). *สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม*
กรุงเทพฯ: มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นาน
มีบุ๊คส์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559*. สืบค้นจาก
www.neadb.go.th/ewt_new.php?nid=5748.
- ลำลี รักสุทธิ. (ม.ป.ป.). *นิทานร่วมสมัย เจาะใจเยาวชน*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2557). นิทาน ค้นคืน วันที่ 9 เมษายน 2557 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/นิทาน>.
- วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2556). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์. ค้นคืน วันที่ 1 มีนาคม 2556 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/หนังสืออิเล็กทรอนิกส์>.
- ศศิธร สุกสร. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากในบทเรียนโดยใช้หนังสือ นิทานอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปรินญา มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สมชัย สัตตะนันท์. (2552). ผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และ เจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านทุ่งสว่าง จังหวัด บุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปรินญา มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สมนึก ภัททิยชนิ. (2546). การวัดผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ ปริประณะ. (2542). นิทาน : ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน. วารสารจอมบึง. ฉบับ ที่ 2 (2542 น. 47-64) สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง คณะครุศาสตร์.
- สุคนธรส หุตะวัฒน์. (2550). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัว แบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนวทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (ปรินญาวิทยานิพนธ์ปรินญา มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุรพงษ์ มาลี. (2550). Howard Gardner กับจิตสาธารณะอีกมุมมองหนึ่งของแนวคิดทฤษฎีมนุษย์. วารสารข้าราชการ 52.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). โครงการโรงเรียนสีขาว (Anti-Corruption) หลักสูตรโตไปไม่โกง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). คู่มือประกอบการอบรมหลักสูตรพัฒนาหนังสือเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและโอกาสทางการศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2556). *ด้วยรักกับันดาล...นิทานสีขาว ฉบับรวมนิทานสร้างสุข*.
กรุงเทพฯ: พรีเมียมดีส์ พับลิชชิ่ง.
- อรอนงค์ โชคสกุลและศรีอัมพร ประทุมรัตน์. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน
เล่ม 4 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบ
กฎหมาย.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขล
นครินทร์ สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี , ปัตตานี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ชื่อ	ดร.ประโชค ชัยสุวรรณ
สถานที่ทำงาน	คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตร่มเกล้า
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศศ.ด.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร
ความชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต วิทยาเขตร่มเกล้า
ชื่อ	นางศิริรักษ์ ศรีพิบูลพาทย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนประชานิเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ความชำนาญ	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา 39 ปี ความสามารถพิเศษแต่งคำประพันธ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ	ดร.อมรรัตน์ ชีวังกูร
สถานที่ทำงาน	กองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต(ปร.ด.) สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
ความชำนาญ	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการ ประสบการณ์ผลิตและพัฒนา สื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ประโชค ชัยสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอรรพรรณ ประวันนวล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕๓๒๓๓๗๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริรักษ์ ศรีพิบูลพาทย์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอรรรณ ประวันนวล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง เครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕๓๒๓๓๗๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๒๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อมรรัตน์ ชีวังกูร

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวอรรณพ ประวันนวล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช (ราชทัณฑ์อุบลมภ์) กรุงเทพมหานคร

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๕๓๒๓๓๗๖๙

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้เป็นการวัดด้านความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

2. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ด้านเนื้อหา				
	1.1 จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551				
	1.2 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.3 เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อส่วนรวมอย่างชัดเจน				
	1.4 เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหาและอธิบายความหมายชัดเจน				
	1.6 ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.7 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย				
	1.8 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.9 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	1.10 กิจกรรมมีความหลากหลาย				
2	ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
	2.1 รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน				
	2.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
	2.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น				
	2.4 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ				
	2.5 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย				
	2.6 ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา				
	2.7 การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม				
	2.8 ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม				
	2.9 ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน				
	2.10 ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง				

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้เป็นการวัดด้านความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

2. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ด้านเนื้อหา				
	1.1 จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551				
	1.2 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.3 เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างชัดเจน				
	1.4 เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหาและอธิบายความหมายชัดเจน				
	1.6 ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.7 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย				
	1.8 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.9 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	1.10 กิจกรรมมีความหลากหลาย				
2	ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
	2.1 รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน				
	2.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
	2.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น				
	2.4 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ				
	2.5 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย				
	2.6 ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา				
	2.7 การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม				
	2.8 ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม				
	2.9 ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน				
	2.10 ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง				

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้เป็นการวัดด้านความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

2. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ด้านเนื้อหา				
	1.1 จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551				
	1.2 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.3 เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัวอย่างชัดเจน				
	1.4 เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 เนื้อหาปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหาและอธิบายความหมายชัดเจน				
	1.6 ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.7 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย				
	1.8 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.9 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	1.10 กิจกรรมมีความหลากหลาย				
2	ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
	2.1 รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน				
	2.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
	2.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น				
	2.4 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ				
	2.5 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย				
	2.6 ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา				
	2.7 การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม				
	2.8 ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม				
	2.9 ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน				
	2.10 ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง				

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้เป็นการวัดด้านความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

2. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ด้านเนื้อหา				
	1.1 จุดประสงค์สอดคล้องกับตัวชี้วัดสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551				
	1.2 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.3 เนื้อหาแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวมอย่างชัดเจน				
	1.4 เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 เนื้อหามีปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.5 คำศัพท์ครอบคลุมเนื้อหาและอธิบายความหมายชัดเจน				
	1.6 ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน				
	1.7 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย				
	1.8 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์				
	1.9 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				

ข้อที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	1.10 กิจกรรมมีความหลากหลาย				
2	ด้านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์				
	2.1 รูปแบบของตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน				
	2.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร				
	2.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและสีพื้น				
	2.4 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหาสาระ				
	2.5 ความเหมาะสมของภาพในการสื่อความหมาย				
	2.6 ภาพประกอบสื่อความหมายตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา				
	2.7 การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม				
	2.8 ความเหมาะสมของความยืดหยุ่น การลำดับเนื้อหาและกิจกรรม				
	2.9 ผู้เรียนกับหนังสือมีปฏิสัมพันธ์กัน				
	2.10 ความสะดวกต่อการเรียนรู้การใช้โปรแกรมด้วยตนเอง				

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ง

ตารางวิเคราะห์ค่า IOC

ตารางวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 1 การรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ข้อที่	รายการ ที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\frac{\sum R}{N}$	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.5	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.9	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.10	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.11	0	+1	+1	0.67	0.67
	1.12	+1	+1	+1	1.00	1.00
2	2.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.5	0	+1	+1	0.67	0.67
	2.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.9	0	+1	+1	0.67	0.67
	2.10	0	+1	+1	0.67	0.67

ตารางวิเคราะห์หาค่า IOC

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้อที่	รายการ ที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\frac{\sum R}{N}$	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.5	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.9	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.10	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.11	0	+1	+1	0.67	0.67
2	1.12	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.5	0	+1	+1	0.67	0.67
	2.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.9	0	+1	+1	0.67	0.67
2.10	0	+1	+1	0.67	0.67	

ตารางวิเคราะห์หาค่า IOC

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว

ข้อที่	รายการ ที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\frac{\sum R}{N}$	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.5	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.9	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.10	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.11	0	+1	+1	0.67	0.67
2	1.12	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.5	0	+1	+1	0.67	0.67
	2.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.9	0	+1	+1	0.67	0.67
2.10	0	+1	+1	0.67	0.67	

ตารางวิเคราะห์หาค่า IOC

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

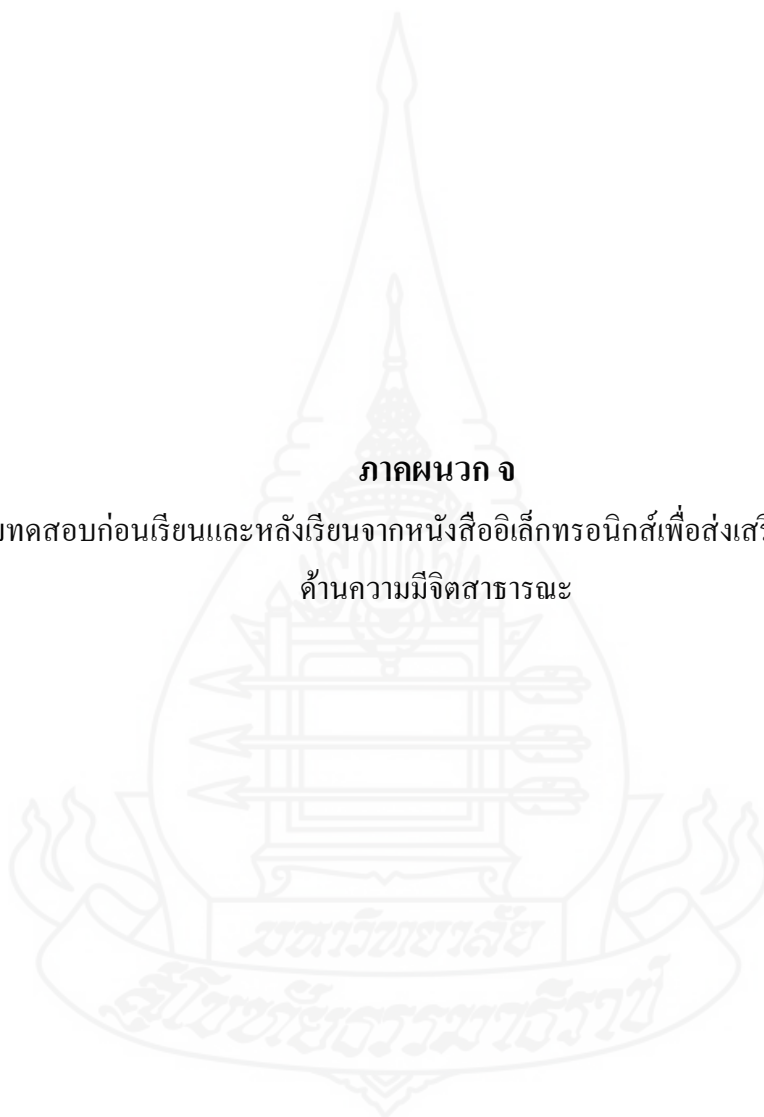
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

ข้อที่	รายการ ที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\frac{\sum R}{N}$	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.5	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.9	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.10	+1	+1	+1	1.00	1.00
	1.11	0	+1	+1	0.67	0.67
2	1.12	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.1	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.2	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.3	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.4	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.5	0	+1	+1	0.67	0.67
	2.6	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.7	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.8	+1	+1	+1	1.00	1.00
	2.9	0	+1	+1	0.67	0.67
2.10	0	+1	+1	0.67	0.67	

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ด้านความมีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ

ด้านความมีจิตสาธารณะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว เมื่อนักเรียนเลือกคำตอบได้แล้วให้ทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่าง ในกระดาษคำตอบ ให้ตรงกับคำตอบที่นักเรียนเลือกเพียงคำตอบเดียว

-
1. ขวัญฤดีและเพื่อนๆ ได้รับมอบหมายให้จัดนิทรรศการวันภาษาไทยแห่งชาติ แต่มีเพื่อนบางคนไม่มาขวัญฤดีและเพื่อนที่เหลือช่วยกันจัดนิทรรศการจนเสร็จ แสดงว่าขวัญฤดีมีนิสัยอย่างไร
 - ก. ตรงต่อเวลา
 - ข. ขยันหมั่นเพียร
 - ค. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ง. มีความรับผิดชอบ ✓
 2. ถ้านักเรียนพบคนตาบอดกำลังจะข้ามถนน นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ช่วยจูงข้ามถนน ✓
 - ข. ยืนดูเฉยๆ
 - ค. บอกวิธีการข้ามถนน
 - ง. บอกเพื่อนให้ช่วยจูงข้ามถนน
 3. พลอยไพลินจัดหนังสือเข้าชั้นที่มรุภักการอ่านตอนหลังเลิกเรียนทุกวัน แสดงว่าพลอยไพลินมีคุณธรรมในข้อใด
 - ก. เสียสละ ✓
 - ข. ความรับผิดชอบ
 - ค. ขยันหมั่นเพียร
 - ง. เมตตากรุณา
 4. กลุ่มของนักเรียนได้รับมอบหมายให้ติดภาพผลงานนักเรียนในป้ายนิเทศหลังเลิกเรียน ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม นักเรียนควรทำตามข้อใด
 - ก. ช่วยเพื่อนบ้างและขอกลับบ้านก่อนเพื่อน
 - ข. บอกให้เพื่อนช่วยกันจนเสร็จ
 - ค. นั่งดูเพื่อนทำงานเสร็จแล้วกลับบ้าน
 - ง. ช่วยเพื่อนทำงานเสร็จ ✓

5. นักเรียนและเพื่อนๆเป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียนทุกวันพฤหัสบดี แต่เพื่อนบางคนไม่มาตามที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนจะอย่างไร
- ชวนเพื่อนๆ กลับบ้านทันที
 - ชวนเพื่อนทำเวรจนเสร็จแล้วจึงกลับบ้าน ✓
 - โกรธเพื่อนที่ไม่มาทำเวรแล้วจะไม่คบด้วย
 - นำเรื่องไปแจ้งให้คุณครูทราบ
6. อรรณาได้รับมอบหมายให้ทำรายงานวิชาภาษาไทย แต่มีเพื่อนคนหนึ่งไม่ช่วยทำรายงาน อรรณาควรทำอย่างไร
- ทำงานในส่วนของตัวเองคนเดียว ✓
 - ให้เพื่อนคนอื่นช่วยกันทำ
 - บอกครูประจำชั้น
 - รอให้เพื่อนคนนั้นมาทำให้เสร็จ
7. เล่นช่วยคุณครูเขียนป้ายเวทีหลังเลิกเรียน แสดงว่าเล่นช่วยมีนิสัยอย่างไร
- มีน้ำใจ ✓
 - มีความเสียสละ
 - มีความซื่อสัตย์
 - มีความรับผิดชอบ
8. วันแข่งขันกีฬาประจำปีของโรงเรียน ครูให้ชั้นวาคอยช่วยเหลือหลายอย่าง ชั้นวาทำงานทุกอย่างอย่างเต็มที่ ถ้านักเรียนเป็นชั้นวาจะทำอย่างนี้หรือไม่เพราะเหตุใด
- ทำ เพราะอยากได้รับคำชม
 - ทำ เพราะชอบช่วยเหลือคนอื่น ✓
 - ไม่ทำ เพราะเหนื่อย
 - ไม่ทำ เพราะชอบเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ
9. ครูมอบหมายการบ้านให้ ปิ่นบงอรตั้งใจทำการบ้านจนเสร็จ ปิ่นบงอรเป็นคนมีลักษณะนิสัยอย่างไร
- มีความรับผิดชอบ ✓
 - มีความเสียสละ
 - ตรงต่อเวลา
 - มีน้ำใจ

10. สิริเนตรคอยช่วยเหลือครูผู้รับผิดชอบโครงการรักการอ่าน นักเรียนคิดว่าสิริเนตรทำด้วยเหตุผลใด
- ถ้าไม่ช่วยครูก็จะไม่มีใครช่วย
 - การช่วยเหลือครู จะทำให้ครูรักและเมตตา
 - เป็นการเสียสละเพื่อผู้อื่น ✓
 - เป็นการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของโรงเรียน
11. ข้อใดเป็นการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- ช่วยงานคุณครูอย่างเต็มความสามารถ
 - มาโรงเรียนให้ทันเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ
 - ซ่อมแซมโต๊ะ เก้าอี้ที่ชำรุด
 - เก็บขยะบริเวณอาคารเรียน ไปทิ้งขยะ ✓
12. เพชรไพลินเข้ามาอ่านหนังสือที่ห้องสมุด ในห้องสมุดมีคนจำนวนมากและที่ว่างไม่ค่อยมีแต่มีที่นั่งข้างๆของทอแสง มีที่ว่างพอขยับได้หนึ่งคน ถ้านักเรียนเป็นทอแสงจะอย่างไร
- ทำเป็นมองไม่เห็น
 - เรียกให้เพื่อนนั่งด้วย ✓
 - บอกเพื่อนว่ามีที่ว่างอยู่ข้างใน
 - นำหนังสือมาวางไว้บนเก้าอี้ทันทีเพื่อรอเพื่อนคนอื่น
13. เนตรนภายืมหนังสือจากห้องสมุดมาหลายเล่ม เพื่อนขอยืมไปอ่านบางเล่ม ถ้านักเรียนเป็นเนตรนภายจะทำอย่างไร
- นำหนังสือไปซ่อนแล้วบอกว่าไม่มีหนังสือ
 - บอกเพื่อนว่ายังอ่านไม่จบให้รอก่อน
 - บอกให้เพื่อนไปหาเล่มใหม่ในห้องสมุด
 - ให้เพื่อนเลือกหยิบไปอ่านแล้วนำมาคืนเมื่ออ่านจบ ✓
14. นักเรียนเห็นเพื่อนกำลังนำถังขยะที่เต็มและหนักมากไปเท นักเรียนจะอย่างไร
- รีบเดินผ่านไป
 - เข้าไปช่วยยกถังขยะ ✓
 - เข้าไปถามว่าให้ช่วยหรือไม่
 - บอกเพื่อนให้รีบๆไปเท

15. สุริยุเล่นชิงช้าอยู่ที่สนามเด็กเล่น มีน้องๆชั้นอนุบาลมารอเล่นชิงช้าต่อจากสุริยุจำนวนหลายคน ถ้านักเรียนเป็นสุริยุจะอย่างไร
- รับเปลี่ยนให้น้องอนุบาลเล่นชิงช้า ✓
 - เล่นชิงช้าต่อไปโดยไม่สนใจน้องอนุบาล
 - บอกน้องให้ไปเล่นเครื่องเล่นชนิดอื่นแทน
 - เล่นต่อสักครู่แล้วเปลี่ยนให้น้องอนุบาลเล่น
16. มินตราเห็นดอกไม้ในสวนหย่อมของโรงเรียนกำลังบานสวยงามมาก เธออยากได้ไปปักแจกันที่บ้านถ้านักเรียนเป็นมินตราจะอย่างไร
- รีบเด็ดดอกไม้ที่นั่นทันที
 - ไม่เด็ด ไปซื้อดอกไม้ที่ตลาดดีกว่า ✓
 - รอให้โรงเรียนเลิกแล้วค่อยมาเด็ดดอกไม้
 - ไปชวนเพื่อนมาเก็บดอกไม้
17. ธนโชตินั่งอยู่บนรถไฟฟ้า มีผู้หญิงท้องขึ้นมา เขาจึงลุกให้ผู้หญิงที่ท้องนั้น แสดงว่าธนโชติมีลักษณะนิสัยอย่างไร
- มีความอดทน
 - มีความเมตตากรุณา
 - มีความเกรงใจ
 - มีความเสียสละ ✓
18. ครูบอกนักเรียนว่าจะมีกิจกรรมคืนน้ำใสให้กับคลองเปรมประชากร โดยช่วยกันนำน้ำหมักชีวภาพไปเท นักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเหตุใด
- เพราะไม่อยากขาดเรียน
 - เพราะไปกันหลายคนคงสนุกดี
 - เพราะเป็นกิจกรรมของโรงเรียน
 - เพราะอยากมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม ✓
19. ฐิตารัตน์ บริจาคเงินช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบภัยน้ำท่วม แสดงว่าฐิตารัตน์มีลักษณะนิสัยอย่างไร
- เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ✓
 - พอเพียง
 - มีความรับผิดชอบ
 - ขยันหมั่นเพียร

20. พาฝนเดินผ่านห้องเรียนพบว่าในห้องเรียนเปิดไฟและพัดลมโดยที่ไม่มีใครอยู่ ถ้านักเรียนเป็นพาฝนจะอย่างไร

- ก. เดินผ่านไปเฉยๆ
- ข. ไปบอกคุณครู
- ค. เดินเข้าไปปิดไฟให้เรียบร้อย✓
- ง. ไปบอกนักเรียนห้องนั้น

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

1. ง

2. ก

3. ก

4. ง

5. ข

6. ก

7. ก

8. ข

9. ก

10. ค

11. ง

12. ข

13. ง

14. ข

15. ก

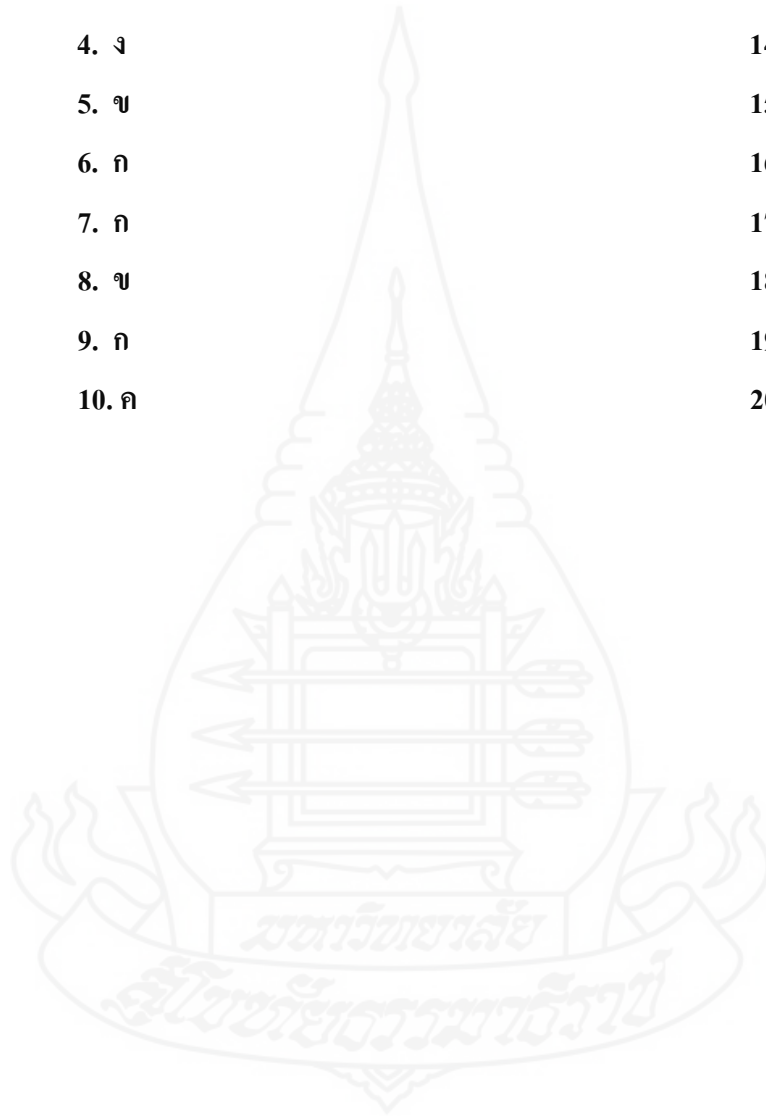
16. ข

17. ง

18. ง

19. ก

20. ค

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
จำนวน 10 ข้อ

2. แบบประเมินเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

3. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	เนื้อหาที่มีปริมาณเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน					
2	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
3	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสม					
4	ภาษาที่ใช้มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน					
5	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม					
6	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน					
7	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม					
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง					
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้					
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ตอนที่ 2 การอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ

2. แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

3. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน					
2	ภาษาที่ใช้มีความอยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน					
3	เนื้อหาปริมาณเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน					
4	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
5	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม					
6	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม					
7	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความอยากง่ายเหมาะสม					
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง					
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้					
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ตอนที่ 3 ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ

2. แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

3. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน					
2	ภาษาที่ใช้มีความอยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน					
3	เนื้อหาปริมาณเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน					
4	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
5	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม					
6	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม					
7	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความอยากง่ายเหมาะสม					
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง					
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้					
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

ตอนที่ 4 การปกป้องและดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ

2. แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

3. โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน					
2	ภาษาที่ใช้มีความอยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน					
3	เนื้อหาปริมาณเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน					
4	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
5	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม					
6	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและเหมาะสม					
7	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความอยากง่ายเหมาะสม					
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรมด้วยตนเอง					
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้					
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน		\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ
1	เนื้อหาที่มีปริมาณเหมาะกับระดับชั้นของผู้เรียน	4.60	0.52	มากที่สุด	4
2	ภาพที่ใช้ประกอบน่าสนใจมีความสอดคล้องกับ เนื้อหา	4.40	0.52	มาก	9
3	กิจกรรมท้ายบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสม	4.50	0.53	มากที่สุด	6
4	ภาษาที่ใช้มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	4.50	0.52	มากที่สุด	7
5	การออกแบบจอภาพมีความสวยงามและ เหมาะสม	4.50	0.53	มากที่สุด	5
6	ตัวอักษรอ่านง่าย มีความเหมาะสมและกลมกลืน	4.70	0.48	มากที่สุด	3
7	สีที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสม	4.60	0.52	มากที่สุด	5
8	ความสะดวกต่อการเรียนรู้โดยการใช้โปรแกรม ด้วยตนเอง	4.80	0.42	มากที่สุด	1
9	นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้	4.80	0.42	มากที่สุด	2
10	นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	4.40	0.52	มาก	10
ระดับคะแนนเฉลี่ย		4.58	0.50	มากที่สุด	

ภาคผนวก ข

คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

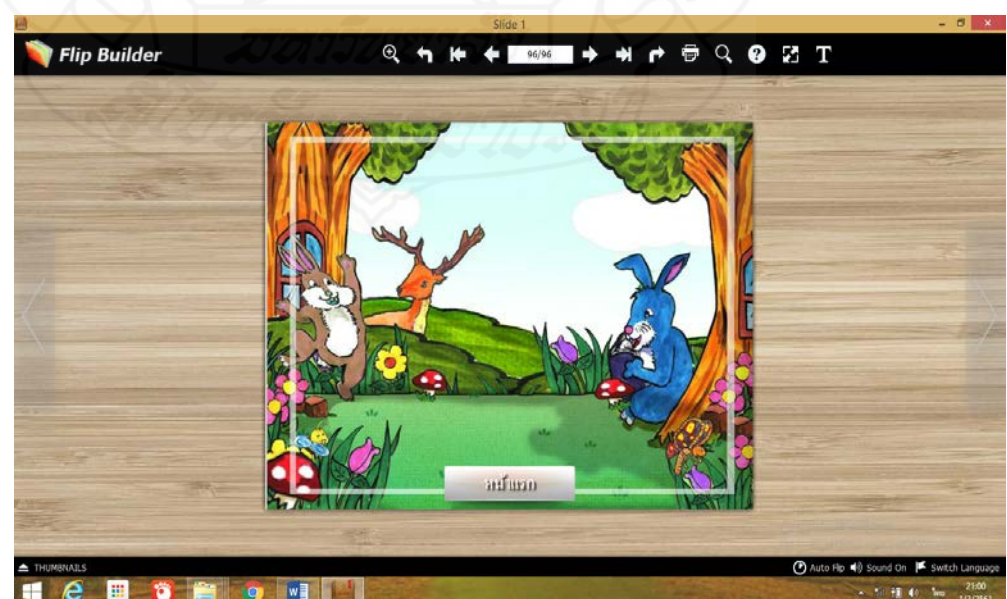
คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้เหมาะสมกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้ WINDOWS Me ,XP
มีลำดับการใช้ดังนี้

1. เปิดเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วนำแผ่น CD เข้าไปโปรแกรมจะเปิดให้โดยอัตโนมัติ (Auto run) จะมีหน้าต่างส่วนของหน้าปกดังตัวอย่าง ในกรณีที่โปรแกรมไม่ทำงาน โดยอัตโนมัติให้ใช้เมาส์ Double Click My Computer แล้วเลือกเปิด CD-ROM Drive ที่ชื่อ E-book คลิก 2 ครั้ง
2. ใช้เมาส์คลิกที่เมนูต่างๆ เพื่อเข้าสู่หน้าที่ต้องการ ได้ดังนี้
ปกหน้า

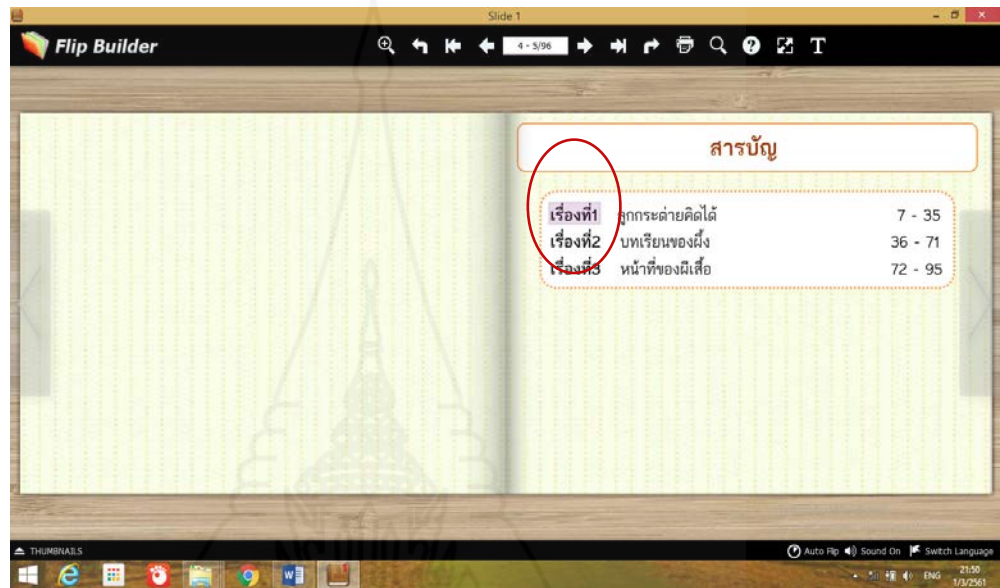
ปกหลัง

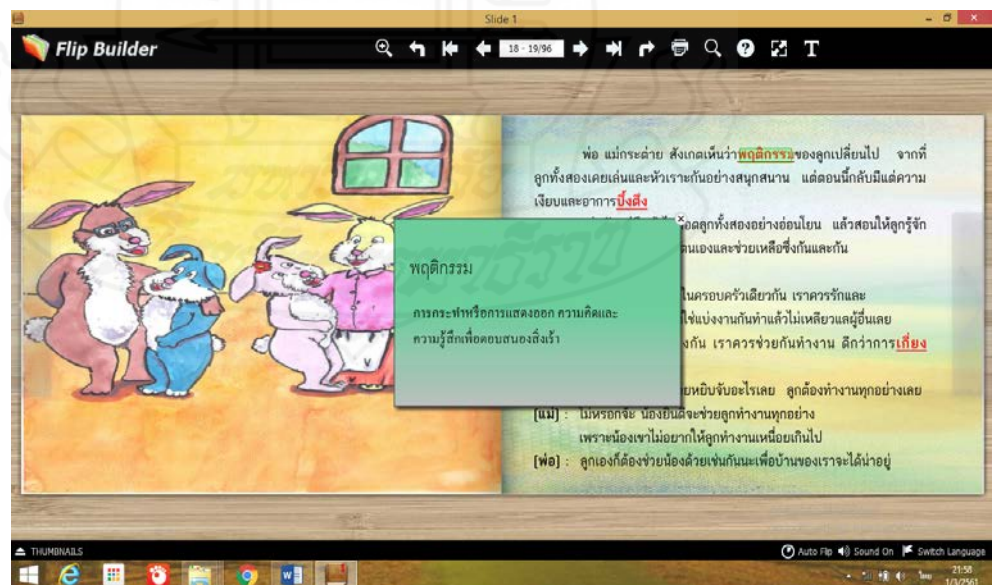
3. ใช้เมาส์คลิกที่เมนูต่างๆเพื่อเข้าสู่หน้าที่ต้องการดังนี้

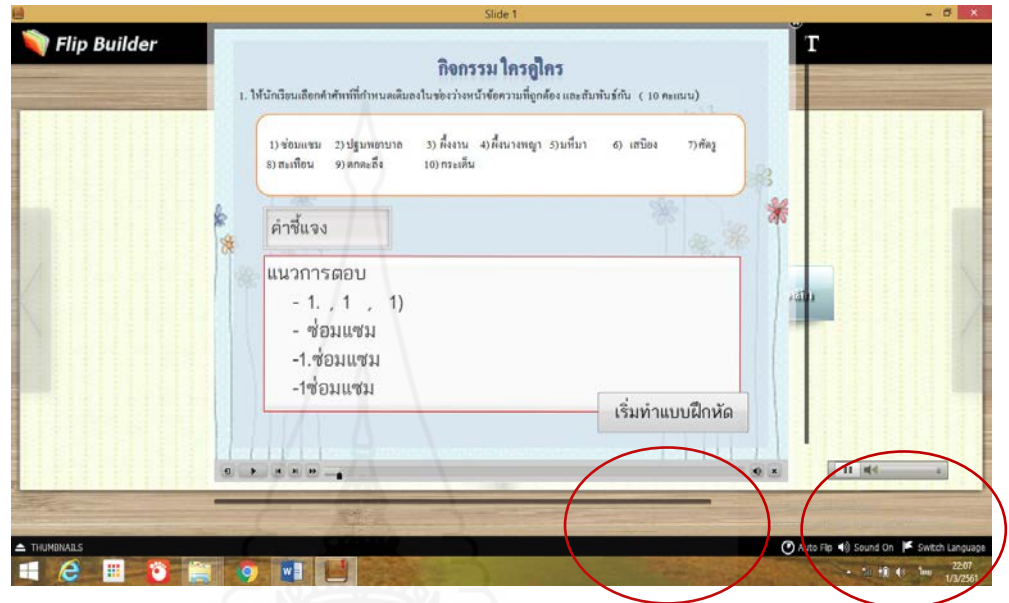
4. ใช้เมาส์คลิกที่มุมขวามือ ด้านบน หรือด้านล่าง(ดังภาพ) ที่เป็นสัญลักษณ์ ถ้าคลิกหนังสือจะพลิกไปที่หน้า
5. หน้าสารบัญ สามารถคลิกตรงที่ “ชื่อเรื่อง” เพื่อไปยังนิทานเรื่องที่ต้องการอ่านได้ตามต้องการ ดังรูป

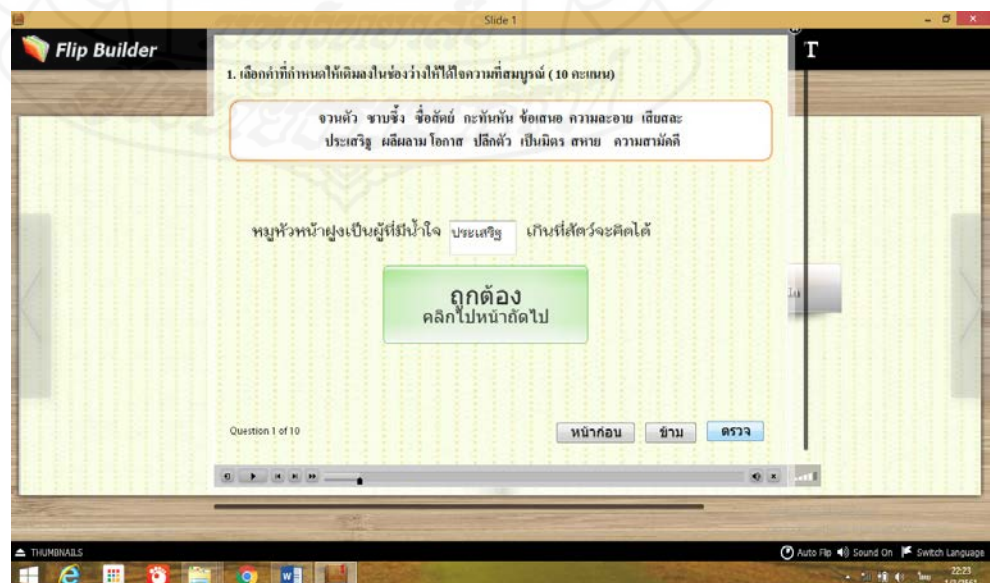
6. เมื่อคลิกเมาส์ที่คำศัพท์ที่เป็นตัวหนาและขีดเส้นใต้ หรือสีแดง จะแสดงความหมายของคำศัพท์ขึ้นมาในกล่องข้อความ ดังรูป

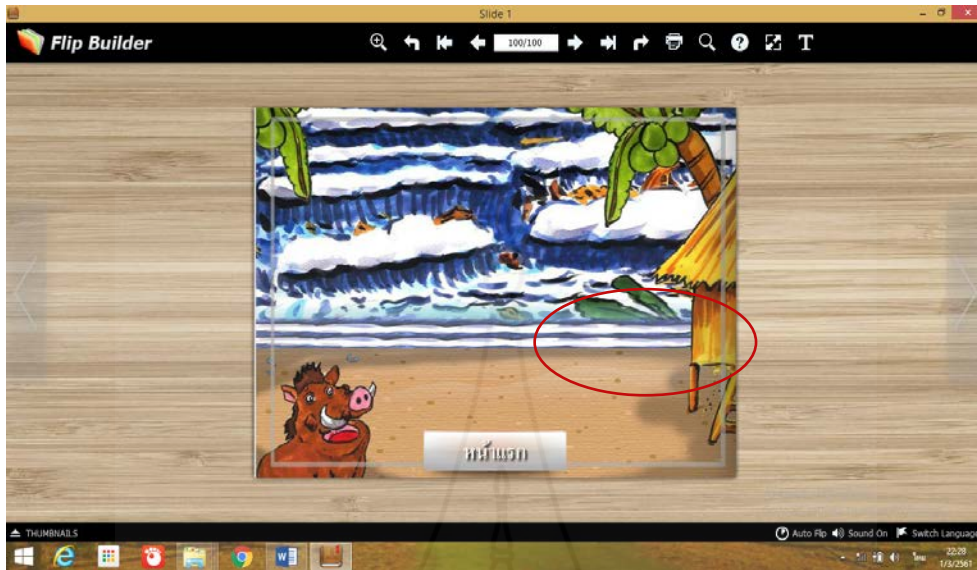
7. หน้ากิจกรรมจากการอ่าน ใช้เมาส์ลากผ่าน หรือ คลิก จะเปิดหน้ากิจกรรมหน้าแรกมีคำชี้แจงขึ้นมาโดยอัตโนมัติ จะปรากฏปุ่ม “เริ่มทำแบบฝึกหัด” ระหว่างทำกิจกรรม จะมีเพลง สามารถเปิด-ปิด เพิ่ม-ลด เสียงเพลงได้ที่ปุ่มด้านล่าง ดังภาพ

8. หน้าแบบฝึกหัด มีแบบเติมคำ เติมตัวอักษรและจับคู่ จะมีปุ่ม กลับ/หน้าก่อน-กลับหน้า ก่อนหน้า ข้อความ “ข้าม” คือ ข้ามหน้านั้นๆไปก่อน แล้วสามารถกลับมาทำได้โดยคลิกเมาส์กดที่ปุ่ม “กลับ”ข้อความ “ส่ง/ตรวจ” เป็นการยืนยันคำตอบในแต่ละหน้า ต้องตอบคำถาม ก่อน ถ้าตอบถูกจะขึ้นข้อความว่า “ถูกต้องค่ะและเสียงปรบมือดังขึ้น” ถ้าตอบผิด จะขึ้นข้อความว่า “ยังไม่ถูกนะค่ะ” เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จให้คลิกที่กากบาทที่มุมขวาด้านบน

9. ปกหลังมีปุ่มข้อความ “หน้าแรก” สำหรับพลิกกลับไปยังปกหน้า ดังรูป

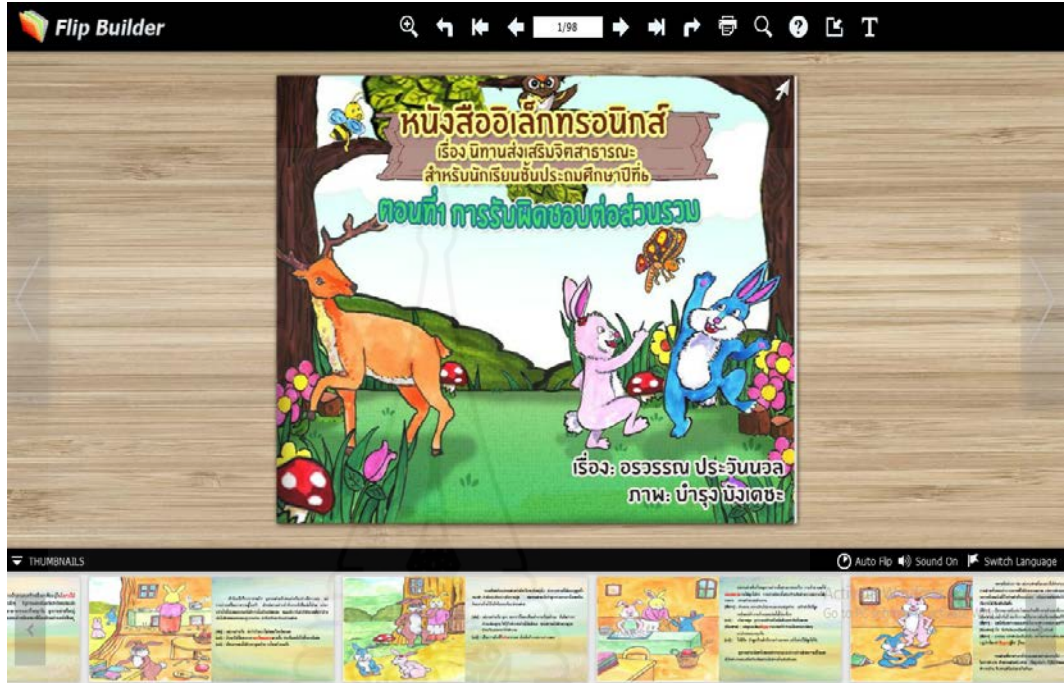

ภาคผนวก ฅ

ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

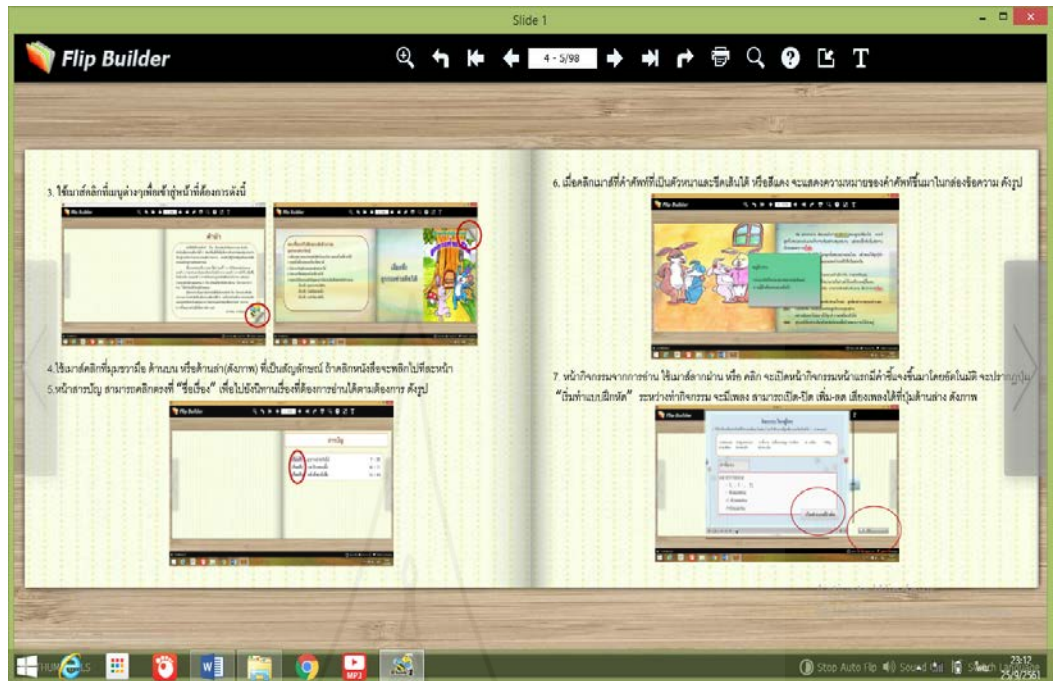
ตัวอย่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านความมีจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

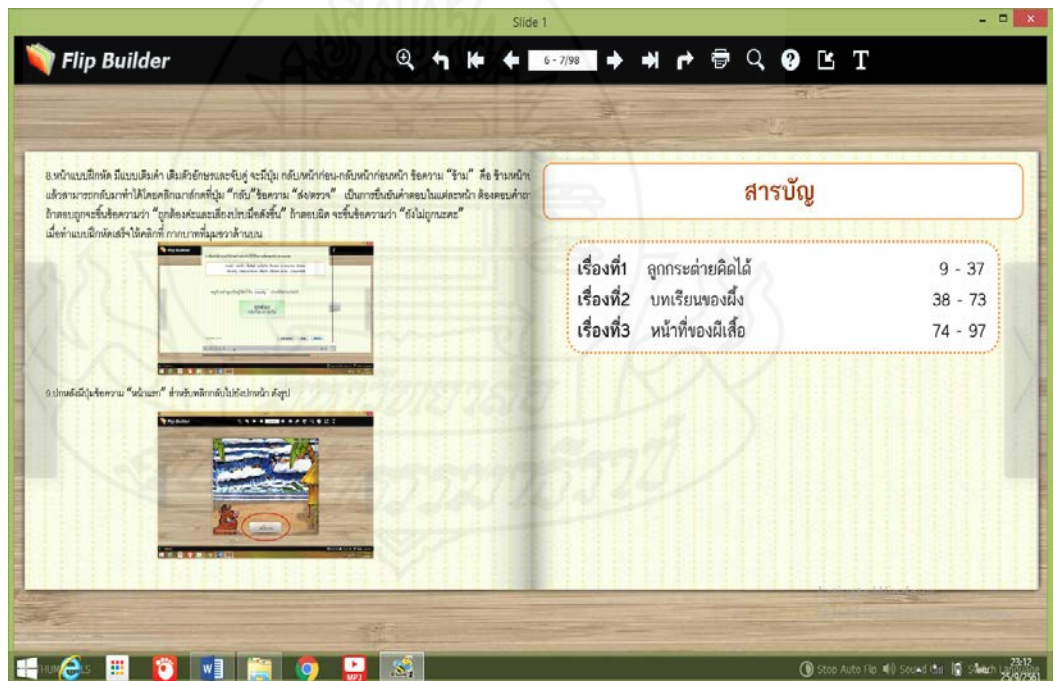
ภาพที่ 1 หน้าปกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

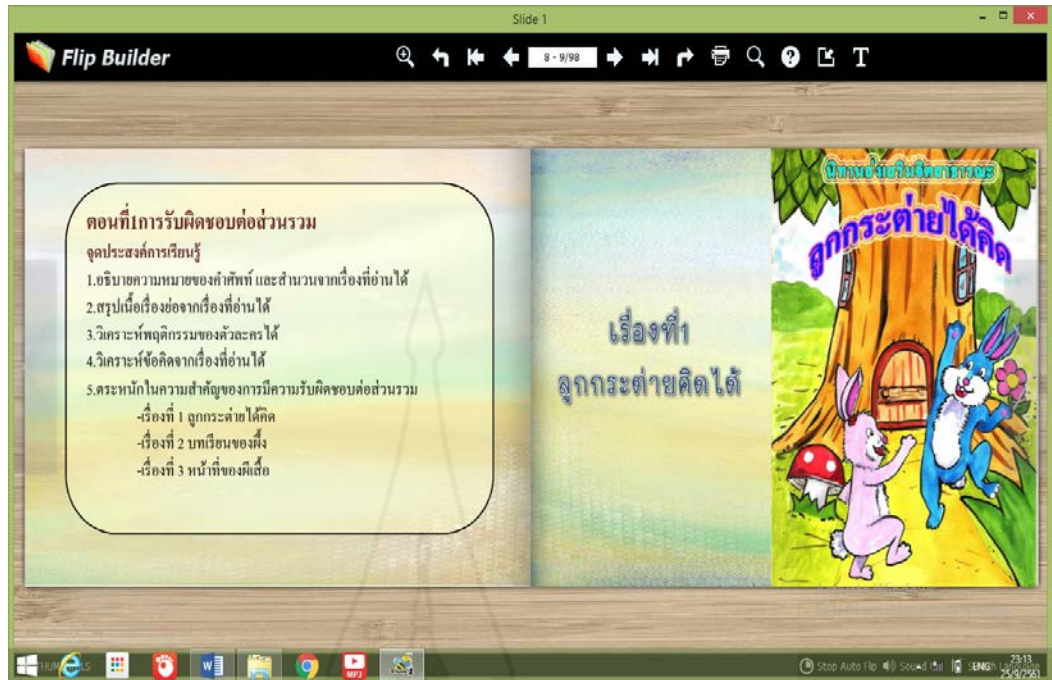
ภาพที่ 2 หน้าคำนำ และคำชี้แจงการใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

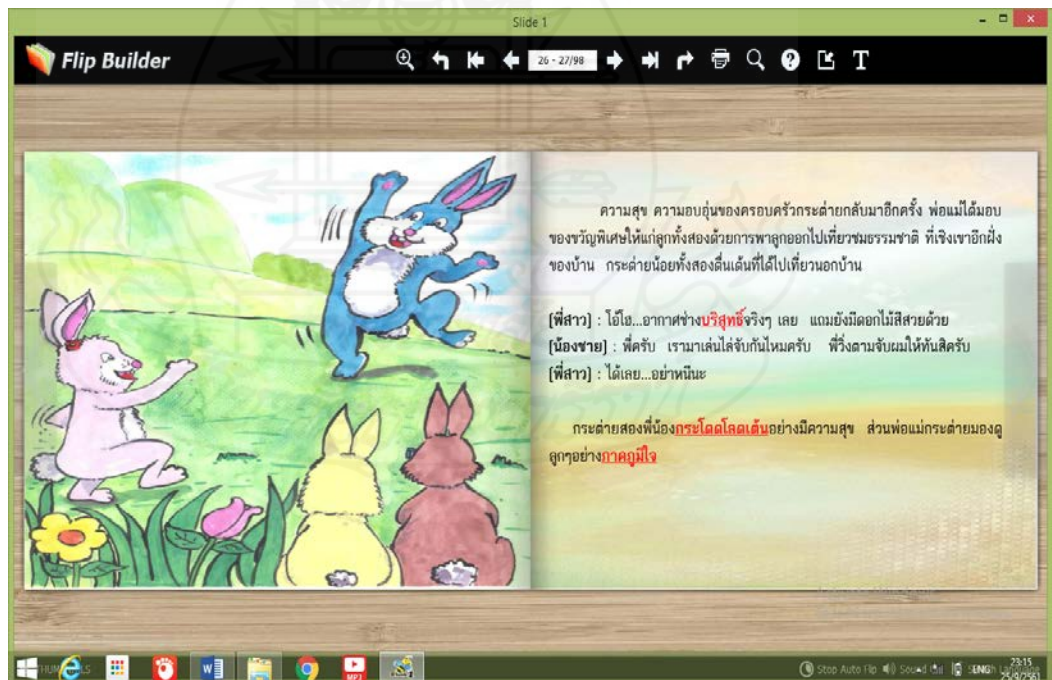
ภาพที่ 3 คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 4 หน้าสารบัญ

ภาพที่ 5 จุดประสงค์การเรียนรู้

ภาพที่ 6 เนื้อหानीทาน

Slide 1

Flip Builder

28 - 29/98

คำศัพท์จากนิทาน

คำศัพท์	ความหมาย
กระโดดโลดเต้น	อาการที่กระโดดขึ้นลงหลายครั้ง หลายหนเพราะความดีใจ
ก้มลง กราบ	เซาหรือขยิบตื้น โยกหรือทักงน อาการที่ต่างสิ่งต่าง ไม่ยอมทำเพราะ กลัวจะเสียเปรียบกัน
เกลียดเกลียด	โกรธหรือโกรธจนอดหัวไป
บวิสุทธี บั้งไฟ	ไม่มีอะไรเจอบนเวที อาการที่หน้าบึ้งเพราะ โกรธหรือ ไม่พอใจ
ปฏิวัติ พฤติกรรม	คำนิยามการไปตนระบิตถนเกมสน การกระทำหรือการแสดงออกความคิดและควมรู้สึกเพื่อ ตอบสนองสิ่งร่ำ

คำศัพท์จากนิทาน

คำศัพท์	ความหมาย
โพรงไม้ ภาคภูมิใจ มอบหมาย วิเศษ สัญญา	ช่องที่ถวงเข้าไปในต้นไม้ กระตื้นใจ รู้สึกว่ามีเกียรติยศ กำกับ ยึดถ้อมเช็ดถอย ข้อตกลงระหว่างบุคคลสองฝ่ายหรือ หลายฝ่ายจะกระทำหรือจง เว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

Windows 10 taskbar: Stop Auto Flip, Sound, ENG, 23:16, 25/9/2561

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอรรณพ ประวันนวล
วัน เดือน ปี เกิด	2 พฤศจิกายน 2521
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) สถาบันราชภัฏเลย จังหวัดเลย สำเร็จการศึกษาปี 2544
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช(ราชทัณฑ์อุปถัมภ์) สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

